

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานประชากรและชุมชน จำนวน 12 หมู่บ้าน
ภายใต้ลุ่มน้ำห้วยผาก ลุ่มน้ำตะโกปิดทอง ลุ่มน้ำห้วยน้ำใส และลุ่มน้ำห้วยคอกหมู
ในเขตตำบลตะนาวศรีและตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นิพนธ์ จินขาวำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

มิถุนายน 2565

สัญญาเลขที่.....

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานประชากรและชุมชน จำนวน 12 หมู่บ้าน
ภายใต้ลุ่มน้ำห้วยผาก ลุ่มน้ำตะโกปิดทอง ลุ่มน้ำห้วยน้ำใส และลุ่มน้ำห้วยคอกหมู
ในเขตตำบลตะนาวศรีและตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นายนิพนธ์ จีนขาวขำ

สนับสนุนโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	บทนำ
	1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ
	1.1 หลักการและเหตุผล
	1.2 วัตถุประสงค์
	1.3 ขอบเขตการศึกษาโครงการ
	1.4 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา
	1.5 แผนงานระยะเวลาในการศึกษา
	1.6 งบประมาณ
	1.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จ
บทที่ 2	เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
	2.1 การศึกษาโครงสร้างประชากร
	2.2 มาตรฐานวัดพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากร
	2.3 การจัดเก็บข้อมูล
บทที่ 3	วิธีการศึกษา
	แผนการดำเนินงานและวิธีการดำเนินงาน
บทที่ 4	ผลและอภิปรายผล
	4.1 ภาพรวมข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมประชากรหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี หมู่ 3, 7 และ 8 ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
	4.2 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี
	4.3 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านห้วยน้อย, บ้านหุบปูลู, วัดช่องลม, บ้านผาปกเก่า, บ้านผาปกใหม่และบ้านห้วยน้ำใส หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง
	4.4 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง
	4.5 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลาง ตะโกปิดทอง และบ้านห้วยสุด
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ
	5.1 การศึกษาโครงสร้างประชากร
	5.2 การศึกษาของประชากร
	5.3 การทำอาชีพของประชากร
	5.4 สรุปและข้อเสนอแนะ
อ้างอิง	

สารบัญรูปภาพ

	หน้า	
รูปที่ 1.1	พื้นที่ดำเนินโครงการ	2
รูปที่ 4.1	จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงอายุ 4 ปี ของประชากรพื้นที่ 12 หย่อมบ้าน	11
รูปที่ 4.2	จำนวนประชากรจำแนกชายหญิงของประชากรพื้นที่ 12 หย่อมบ้าน	12
รูปที่ 4.3	สัดส่วนประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมดจำแนกตามอาชีพ	17
รูปที่ 4.4	สัดส่วนประชากรที่ทำอาชีพรับจ้างประเภทต่างๆ	18
รูปที่ 4.5	จำนวนประชากรแต่ละหย่อมบ้านจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	19
รูปที่ 4.6	สัดส่วนประชากรตามกลุ่มอาชีพของแต่ละหย่อมบ้าน	19
รูปที่ 4.7	ช่วงรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือน	21
รูปที่ 4.8	การจำหน่ายเห็ดโคนที่บ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง	23
รูปที่ 4.9	บรรยากาศตลาดห้วยน้ำใส บ้านห้วยน้ำใส หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	24
รูปที่ 4.10	พื้นที่ชุมชนบ้านบ่อหวี	25
รูปที่ 4.11	จุดชมวิวห้วยคอกหมู	26
รูปที่ 4.12	น้ำตกบ่อหวี	26
รูปที่ 4.13	โครงสร้างประชากรชายหญิงแบ่งตามช่วงอายุ 4 ปีบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี	27
รูปที่ 4.14	จำนวนประชากรบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี จำแนกตามช่วงวัยแรงงาน	27
รูปที่ 4.15	การศึกษาของประชากรในพื้นที่บ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	28
รูปที่ 4.16	จำนวนรายได้ต่อปีจำแนกตามกลุ่มอาชีพบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	29
รูปที่ 4.17	สัดส่วนผู้พึงพิงและคนทำงานบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	30
รูปที่ 4.18	โครงสร้างประชากรช่วงอายุ 4 ปี ของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง	32
รูปที่ 4.19	จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงวัยเด็ก วัยแรงงาน วัยสูงอายุ ม.3 ต.สวนผึ้ง	33
รูปที่ 4.20	จำนวนประชากร ม.3 ต.สวนผึ้ง ที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา	34
รูปที่ 4.21	สัดส่วนประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพของ ม.3 ต.สวนผึ้ง	35
รูปที่ 4.22	การศึกษาของแรงงานประชากร ม.3 ต.ตะนาวศรี	35
รูปที่ 4.23	ประชากรจำแนกตามช่วงอายุ 4 ปี บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว ม.7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง	37
รูปที่ 4.24	จำนวนประชากรจำแนกชายหญิงตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ	38
รูปที่ 4.25	จำนวนประชากรชายและหญิงจำแนกตามช่วงวัยบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาว ม.7 ต.สวนผึ้ง	38
รูปที่ 4.26	ระดับการศึกษาของประชากรบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาว	39
รูปที่ 4.27	จำนวนประชากรที่ว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา	41
รูปที่ 4.28	ระดับการศึกษาของประชากรที่ว่างงาน	41
รูปที่ 4.29	โครงสร้างประชากรช่วงอายุ 4 ปี ของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	42

	หน้า
รูปที่ 4.30 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามวัยเด็ก วัยแรงงาน และวัยสูงอายุของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	43
รูปที่ 4.31 สัดส่วนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	44
รูปที่ 4.32 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	45
รูปที่ 4.33 ประชากรจำแนกตามอาชีพ กลุ่มประชากรว่างงาน จำนวนผู้พึงพิงและผู้ทำงานของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	47
รูปที่ 4.34 แสดงข้อมูลจำนวน, ช่วงอายุและระดับการศึกษาของประชากรว่างงานของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง	48
รูปที่ 5.1 จำนวนและสัดส่วนประชากรจำแนกตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ	49
รูปที่ 5.2 จำนวนและสัดส่วนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา	50
รูปที่ 5.3 จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามอายุ	51
รูปที่ 5.4 จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา	51

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	แผนงานและระยะเวลาการทำงาน	3
ตารางที่ 1.2	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	4
ตารางที่ 4.1	ประชากรตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน วัยสูงอายุของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด	12
ตารางที่ 4.2	จำนวนประชากรแต่ละหย่อมบ้านจำแนกตามระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด	13
ตารางที่ 4.3	สัดส่วนจำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรแต่ละช่วงวัยของประชากร ต.ตะนาวศรี ม. 4, และ ต.สวนผึ้ง ม. 3, ม. 7, ม. 8	14
ตารางที่ 4.4	จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆของ หมู่ 4 ต.ตะนาวศรี บ้านบ่อหวี	14
ตารางที่ 4.5	จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง บ้านผาปกเก่า บ้านผาปกใหม่ วัดช่องลม	15
ตารางที่ 4.6	จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆหมู่ 7 ต.สวนผึ้ง บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว	16
ตารางที่ 4.7	จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลางและตะโกปิดทอง	16
ตารางที่ 4.8	สัดส่วนประชากรแต่ละประเภทต่อประชากรทั้งหมด (5,021 คน) จำแนกตามอาชีพแต่ละหย่อมบ้าน	17
ตารางที่ 4.9	จำนวนประชากรของแต่ละหย่อมบ้านที่ทำอาชีพรับจ้าง	18
ตารางที่ 4.10	ระดับการศึกษาของคนว่างงานของประชากร ต.ตะนาวศรี หมู่ 4, ต.สวนผึ้ง หมู่ 3, หมู่ 7, และหมู่ 8	20
ตารางที่ 4.11	ช่วงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือนของประชากรแต่ละหย่อมบ้าน	21
ตารางที่ 4.12	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือนต่ำกว่า 2,762 บาท (เส้นความยากจนปี 2563)	22
ตารางที่ 4.13	รายรับและรายจ่ายรวมของครัวเรือนบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	28
ตารางที่ 4.14	จำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพและรายได้บ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	29
ตารางที่ 4.15	ช่วงรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือนของบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	30
ตารางที่ 4.16	ข้อมูลรายได้ จำนวนสมาชิกและที่ทำกินของครัวเรือนที่ทำเกษตรบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี	31
ตารางที่ 4.17	ช่วงอายุของประชากรที่ว่างงานของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง	33
ตารางที่ 4.18	จำนวนหลังคาเรือน, ประชากรจำแนกตามเพศและช่วงวัย และจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ยของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง	33
ตารางที่ 4.19	จำนวนประชากรจำแนกกลุ่มอาชีพ ของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง	34

	หน้า
ตารางที่ 4.20	การศึกษาของแรงงานจำแนกตามระดับการศึกษาของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง 36
ตารางที่ 4.21	การศึกษาของคนว่างงานของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง 36
ตารางที่ 4.22	ข้อมูลประชากรบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว หมู่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง 38
ตารางที่ 4.23	จำนวนประชากรหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้งจำแนกตามระดับการศึกษา 39
ตารางที่ 4.24	ระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาอยู่บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง 40
ตารางที่ 4.25	จำนวนประชากรบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จำแนกตามอาชีพ 40
ตารางที่ 4.26	จำนวนประชากรจำแนกเพศชาย-หญิงในช่วงวัยต่างๆหมู่ 8 ตำบลสวนผึ้ง 43
ตารางที่ 4.27	จำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง 43
ตารางที่ 4.28	จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง 44
ตารางที่ 4.29	แสดงจำนวนประชากรที่กำลังศึกษาอยู่จำแนกชายหญิงของประชากรหมู่ที่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง 45
ตารางที่ 4.30	จำนวนประชากรจำแนกตามอาชีพและเพศหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง 46
ตารางที่ 4.31	จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ 47

บทคัดย่อ

การสำรวจในครั้งนี้มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน/ชุมชน 1,355 ครัวเรือน จำนวนประชากร 5,021 คนโดยหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้งมีประชากรมากที่สุด 2,086 คน 489 ครัวเรือน และพบว่าประชากรที่มีช่วงอายุในวัยทำงานมีมากที่สุดคือร้อยละ 55.17 รองลงมาเป็นประชากรที่มีช่วงอายุในวัยเด็กและวัยสูงอายุได้แก่ ร้อยละ 31.47 และ 12.49 ตามลำดับ

การศึกษาของประชากรในวัยศึกษาพบประชากรในช่วงอายุวัยดังกล่าว (4-22 ปี) จำนวน 1,828 คน แต่มีจำนวนประชากรที่กำลังศึกษา 1,505 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 82.33 ของประชากรในช่วงวัยศึกษา และพบประชากรในระดับชั้นประถมมากที่สุดจำนวน 726 คนหรือร้อยละ 48.37 ของประชากรที่กำลังศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมและอนุบาลจำนวน 452 คน หรือร้อยละ 30.03 และ 243 คน หรือร้อยละ 16.15 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาข้อมูลการศึกษาและช่วงอายุพบว่าเด็กและเยาวชนเริ่มหลุดจากระบบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมด้วยเหตุต่างๆกันไป เช่น ฐานะยากจน เรียนไม่ไหว หรือมีปัญหาส่วนตัว ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนจึงเป็นประเด็นที่ควรพิจารณาเนื่องจากคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ หากปล่อยให้เด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาโดยไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงชีพจะทำให้คุณภาพของคนในพื้นที่ลดลงและสร้างปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชน ส่งผลโดยตรงกับการพัฒนาพื้นที่

ด้านอาชีพพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.49 (1,565 คน) ของประชากรทั้งหมด โดยมีทั้งรับจ้างทั่วไป รับจ้างภาคเกษตร รับจ้างในภาคบริการโดยมีประชากรที่เป็นลูกจ้างในสถานที่บริการ เช่น รีสอร์ทถึงร้อยละ 12.78 อาชีพที่มีประชากรจำนวนมากรองลงมาจากรับจ้างได้แก่ อาชีพค้าขาย และลูกจ้างของเอกชน อย่างไรก็ตามจากการสำรวจพบกลุ่มประชากรที่ว่างงานถึงร้อยละ 18.76 หรือจำนวน 942 คน จากประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด ซึ่งเป็นอันดับ 3 รองลงมาจากประชากรที่กำลังศึกษาและประชากรกลุ่มอาชีพรับจ้าง จึงได้นำข้อมูลของผู้ที่ว่างงานมาพิจารณาพบว่าประชากรที่ว่างงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 47.35 ของกลุ่มประชากรที่ว่างงาน รองลงมาเป็นประชากรกลุ่มสูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป)จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และอีกร้อยละ 13.8 เป็นประชากรในช่วงอายุ 15-25 ปี 130 คน และด้วยพื้นที่ศึกษาเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีความสำคัญในการหล่อเลี้ยงชุมชนโดยมีทรัพยากรและวัฒนธรรมที่สามารถนำมาต่อยอดเพื่อพัฒนาสร้างรายได้และอาชีพได้ เช่น ลายผ้าทอของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง การใช้ประโยชน์จากไม้ โดยปัจจุบันชุมชนใช้ประโยชน์ทางด้านอาหารและวัตถุดิบในการจักสานซึ่งมีมูลค่าไม่สูง หากนำอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมทางการตลาด โดยการออกแบบและพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ จะทำให้เกิดการสร้างอาชีพหรือรายได้ให้กับชุมชนได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนว่างงานและวัยสูงอายุ ทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 4 กลุ่มน้ำ (กลุ่มน้ำห้วยผาก กลุ่มน้ำตะโกปิตทอง กลุ่มน้ำห้วยน้ำใส กลุ่มน้ำห้วยคอกหมู) มีพื้นที่ประมาณ 132,905 ไร่ อยู่ในพื้นที่ 2 ตำบล 12 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านตะโกบน บ้านตะโกล่าง บ้านห้วยสุด บ้านห้วยน้อย บ้านทุ่งเจดีย์ บ้านผาปก บ้านห้วยน้ำใส บ้านเขากระโจม บ้านห้วยสาม บ้านห้วยน้ำขาว บ้านห้วยผาก ตำบลสวนผึ้ง และบ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี จำนวนครัวเรือน 4,480 ครัวเรือน ประชากร 13,329 คน ประกอบไปด้วยคนไทย ชนกลุ่มน้อย (กะเหรี่ยง มอญ) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ได้มีแผนแม่บทปี 2562-2564 ได้แก่

- 1) การปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นสถานศึกษาสภาพธรรมชาติ จะต้องกำหนดให้มีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจน โดยให้เริ่มดำเนินงานในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเล็กก่อน แล้วจึงขยายผลไปที่อื่น ๆ
- 2) ทำการสำรวจทรัพยากรชีวภาพและกายภาพในพื้นที่แห่งนี้ให้ละเอียด และเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน
- 3) นำผลการสำรวจและข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการศึกษาวิจัย เพื่อประโยชน์ทางด้านวิชาการ รวมทั้งให้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดกับประชาชนในท้องถิ่น
- 4) การดำเนินงานทุกขั้นตอน ควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการด้วย

ซึ่งทางคณะทำงานโครงการฯ ได้กำหนดแผนงานและแนวทางการดำเนินงานไว้ 4 แผนงานหลัก คือ

- (1) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- (2) แผนงานการศึกษาวิจัยทรัพยากรธรรมชาติ
- (3) แผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ
- (4) แผนงานการเสริมสร้างจิตสำนึกและบริการทางวิชาการ

ดังนั้นจึงต้องทำการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของประชากรเพื่อใช้ในวิเคราะห์ตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่างๆ ภายใต้แผนแม่บท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) จึงได้จัดทำแผนเพื่อสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านโครงสร้างประชากร ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาครัฐ ซึ่งคำว่ามีส่วนร่วมในที่นี้หมายถึงทั้งสองภาคต้องเห็นคุณค่าในสิ่งเดียวกัน (ในที่นี้คือฐานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม) สร้างวิธีทำงานและขับเคลื่อนไปด้วยกัน ซึ่งแบ่งการทำงานเป็น 2 ระยะ โดยในระยะที่ 1 จะทำการสำรวจข้อมูลไป

1.3 ขอบเขตการศึกษาโครงการ

ศึกษารวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลในด้านโครงสร้างประชากร ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ ของประชาชน 12 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านห้วยสุด บ้านหวายน้อย บ้านทุ่งเจดีย์ บ้านผาปก บ้านห้วยน้ำใส บ้านเขากระโจม บ้านห้วยสาม บ้านห้วยน้ำขาว บ้านห้วยผาก

1.4 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

- 1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิโครงสร้างพื้นฐานประชากร และด้านสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานภาครัฐ นำข้อมูลที่ได้มาใช้ออกแบบสอบถามและวางแผนการสำรวจข้อมูลในพื้นที่
- 2) ชี้แจงโครงการให้หมู่บ้านเป้าหมายทราบ จากนั้นสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสังคม โดยสร้างผู้ช่วยวิจัยชาวบ้านในการสำรวจข้อมูลดังกล่าว
- 3) นำเข้าข้อมูลทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เช่น นำข้อมูลอายุ การศึกษา สถานภาพทางสุขภาพ สถานภาพทางสุขภาพ มาวิเคราะห์ร่วมกัน จะทำให้ทราบว่าหมู่บ้านมีศักยภาพด้านแรงงานเท่าใด มีผู้พึ่งพิงเท่าใด สถานภาพทางสุขภาพเป็นอย่างไร
- 4) ทำข้อมูลบริบทของหมู่บ้าน เช่น วิถีชีวิต การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่สำคัญ ประวัติศาสตร์ ชุมชนปรับแก้วิธีการดำเนินงานและขยายผลไปยัง 9 หมู่บ้านที่เหลือ
- 5) สรุปและนำเสนอข้อมูลให้คณะทำงานและหมู่บ้านเป้าหมาย

1.5 แผนงานระยะเวลาในการศึกษา เดือนตุลาคม 2563 – เดือนกันยายน 2564

ตารางที่ 1.1 แผนงานและระยะเวลาการทำงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลา											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิโครงสร้างพื้นฐานประชากร												
2) ชี้แจงโครงการและสร้างผู้ช่วยวิจัยชาวบ้านในการสำรวจข้อมูลในพื้นที่												
3) สำรวจข้อมูลตามแบบสอบถามและและทำข้อมูลบริบทชุมชน												
4) นำข้อมูลและวิเคราะห์												
5) สรุปและนำเสนอข้อมูลให้คณะทำงานและหมู่บ้านเป้าหมาย												

1.6 งบประมาณ 235,400 บาท

1.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตารางที่ 1.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผลลัพธ์ (outcome)	ตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)	วิธีการวัดผล
1. ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในพื้นที่เป้าหมาย	ได้ข้อมูลพื้นฐานของประชากรและชุมชน ด้านโครงสร้างประชากร ด้านเศรษฐกิจศาสตร์ ด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 12 หมู่บ้าน ภายใต้อำเภอห้วยผาก อำเภอตะโกปิดทอง อำเภอห้วยน้ำใส และอำเภอห้วยคอกหมู ในเขตตำบลตะนาวศรีและตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	1. จำนวนแบบสอบถาม 2. การสัมภาษณ์
2. ข้อเสนอแนะของประชากรในพื้นที่เป้าหมาย	ได้ข้อเสนอแนะของประชากรและชุมชน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของประชากรที่อาศัยภายใต้ อำเภอห้วยผาก อำเภอตะโกปิดทอง อำเภอห้วยน้ำใส และอำเภอห้วยคอกหมู ในเขตตำบลตะนาวศรีและตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 12 หมู่บ้าน	1. รายงานการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 2

เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาโครงสร้างประชากร

ประชากรศาสตร์ (Demography) หมายถึง การศึกษาเรื่องประชากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับขนาดโครงสร้างอายุ และเพศ การกระจายตัว และการเปลี่ยนแปลงประชากรได้แก่ การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ขนาดของประชากร (Population Size) หมายถึง จำนวนสมาชิกหรือบุคคลทั้งหมดที่ประกอบขึ้นเป็นประชากร ณ พื้นที่หนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเพื่อทราบขนาดของประชากรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

2.1.2 โครงสร้างอายุและเพศ (Age-sex Structure) หมายถึง จำนวนหรือสัดส่วนของประชากรที่จำแนกออกเป็น เพศชายและหญิงและเป็นกลุ่มอายุต่าง ๆ ในการแสดงให้เห็นโครงสร้างอายุและเพศจะใช้วิธีวาดแผนภูมิวงใน แนวนอนซ้อนกันขึ้นไปและเรียกแผนภูมินี้ว่า พีระมิดประชากร (Population Pyramid)

2.1.3 การกระจายตัว (Population Distribution) หมายถึง การที่ประชากรกระจายกันอยู่อาศัยตามพื้นที่ ภูมิศาสตร์ซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ภูมิศาสตร์ออกตามหน่วยการบริหาร หรือหน่วยการปกครอง เป็นเขตเมืองชนบท หรือ ตามลักษณะพื้นที่อย่างอื่น

2.1.4 การเปลี่ยนแปลงประชากร (Population Change) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงขนาด (size)

2.1.5 โครงสร้าง (structure) และการกระจายตัว (distribution) ของประชากรในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง การเปลี่ยนแปลงประชากรเป็นผลมาจากมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนประกอบ 3 ประการ คือการเกิด (birth) การตาย (death) และการย้ายถิ่น (migration) และปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านี้

โครงสร้างประชากรมนุษย์ (population structure) นิยมแสดงด้วยพีระมิดประชากร (population pyramid) ซึ่งเป็นแผนภาพประกอบด้วยกราฟแท่งแสดงอายุของประชากรในแต่ละช่วงวัยต่างๆ กัน โดยสามารถแบ่งช่วงอายุประชากรออกได้เป็น 3 ช่วงด้วยกันคือ ช่วงวัยก่อนเจริญพันธุ์ ช่วงวัยเจริญพันธุ์ และช่วงวัยหลังเจริญพันธุ์ โดยพีระมิดประชากรมนุษย์สามารถเขียนแสดงในรูปแบบต่างๆ ได้ 4 รูปแบบ ได้แก่ พีระมิดแบบขยายตัว พีระมิดแบบคงที่ พีระมิดแบบเสถียร และพีระมิดแบบหดตัว โดยแต่ละแบบจะมีความแตกต่างกัน

อายุมัธยฐาน (Median Age) การวิเคราะห์อายุมัธยฐานเป็น การพิจารณาว่า ประชากรในพื้นที่ที่ศึกษา จะเป็นประชากรสูงอายุหรืออายุน้อย ถ้าประชากรในพื้นที่ใดมีอายุมัธยฐานต่ำกว่า 20 ปี จะถือว่า ประชากรในพื้นที่นั้นเป็นประชากรที่มีอายุน้อย ถ้าประชากรในพื้นที่ใด มีอายุมัธยฐาน 20-29 ปี จะถือว่าประชากรในพื้นที่นั้นเป็นประชากรที่มีอายุปานกลาง และถ้าประชากรในพื้นที่ใดมีอายุมัธยฐานตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป จะถือว่า ประชากรในพื้นที่นั้นเป็นประชากรสูงอายุ อายุมัธยฐาน คำนวณเช่นเดียวกันกับการคำนวณมัธยฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลทาง สถิติ สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$Me = L + I \left(\frac{\frac{N}{2} - F_L}{F_m} \right)$$

โดย Me หมายถึง อายุมัธยฐาน

L หมายถึง ขอบเขตล่างของชั้นที่มีอายุมัธยฐาน

I หมายถึง ความกว้างของช่วงอายุ

N หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด

F_L หมายถึง จำนวนประชากรสะสมจนถึงก่อนชั้นที่มีอายุมัธยฐาน

F_m หมายถึง จำนวนประชากรในชั้นที่มีอายุมัธยฐาน

อัตราส่วนพึ่งพิง (Dependency Ratio) การวิเคราะห์อัตรา ส่วนพึ่งพิงเป็นการพิจารณาอัตราส่วนของ ประชากร ที่อยู่ในกลุ่มอายุ นอกวัยแรงงานต่อประชากรในวัยแรงงาน โดยมีข้อสมมติว่า กลุ่มอายุ นอกวัยแรงงาน ที่ต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มประชากรวัยเด็กที่ อายุต่ำกว่า 15 ปี และกลุ่มประชากรวัยสูงอายุที่อายุ 60 ปีขึ้นไป ส่วน ประชากรที่เป็นที่พึ่งของประชากรกลุ่มอื่น คือ ประชากรวัยแรงงานที่มี อายุ 15-59 ปี สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$DR = \frac{P_c + P_o}{P_w} \times 100$$

โดย DR หมายถึง อัตราส่วนพึ่งพิง

P_o หมายถึง จำนวนประชากรวัยเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา

P_L หมายถึง จำนวนประชากรวัยสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา

P_w หมายถึง จำนวนประชากรวัยแรงงานที่มีอายุ 15-59 ปี ในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา นอกจากนี้ยัง คำนวณแยกอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กและอัตราส่วน พึ่งพิงวัยสูงอายุได้ดังนี้

$$DR_c = \frac{P_c}{P_w} \times 100$$

โดย DR_c หมายถึง อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก

$$DR_o = \frac{P_o}{P_w} \times 100$$

โดย DR_o หมายถึง อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุ

2.2 มาตรฐานพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากร

2.2.1 ตัวเลขสมบูรณ์ (Absolute Number) เป็นการแสดงตัวเลขว่าเกิดเหตุการณ์ใดๆ ในท้องที่ใดๆ ณ เวลาหรือช่วงเวลาหนึ่งเป็นจำนวนเท่าใด

2.2.2 ตัวเลขสัมพัทธ์ (Relative Number) เป็นการแสดงตัวเลขที่เป็นผลมาจากการเปรียบเทียบตัวเลข 2 ตัวขึ้นไป เนื่องจากการเกิดข้อเท็จจริงในทางประชากรนั้นอาจเกิดต่างท้องที่กัน และหรือในเวลาหรือรอบ ปีที่แตกต่างกัน

1) อัตราส่วน (Ratio) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการหารซึ่งเปรียบเทียบกับตัวเลขอีกตัวหนึ่ง ในทางประชากรศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นอัตราส่วนจากประชากรที่แตกต่างกัน

2) สัดส่วน (Proportion) เป็นอัตราส่วนซึ่งเปรียบเทียบกับส่วนย่อยกับส่วนรวม โดยที่ตัวตั้ง ก็เป็นส่วนหนึ่งของตัวหารด้วย

3) อัตราส่วนร้อย (Percentage) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากอัตราส่วนคูณด้วย 100 ทำให้ เข้าใจง่ายและศึกษาเปรียบเทียบได้สะดวก

4) อัตรา (Rate) ในทางประชากรศาสตร์การวัดเหตุการณ์ชีพที่เกิดขึ้นมักจะใช้อัตราชีพ ซึ่งมักจะมีฐานเป็น 1,000 แต่บางครั้งอาจเป็น 100 หรือ 100,000 ตัวอย่างเช่น การวัดอัตราเกิดฐานเป็น 1,000 การวัดอัตราตายรายสาเหตุฐานเป็น 100,000 5) โอกาสที่เหตุการณ์ใด ๆ จะเกิด หรือความน่าจะเป็น (Probability) เป็นความถี่เปรียบเทียบที่เหตุการณ์ใด ๆ จะเกิดขึ้นกับประชากรที่เป็นตัวหาร

2.3 การจัดเก็บข้อมูล

2.3.1 มาตรการวัด

1) มาตรฐานนามบัญญัติ (Nominal Scale) เป็นมาตรวัดที่ไม่มีค่าละเอียด เป็นการแบ่ง กลุ่มหรือจัดประเภทตามคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ

2) มาตรฐานเรียงอันดับ (Ordinal Scale) เป็นมาตรวัดที่แบ่งกลุ่มตามลำดับความสำคัญ

3) มาตรฐานंतरภาค (Interval Scale) เป็นมาตรวัดที่มีความละเอียด หน่วยการวัดคงที่ สามารถระบุความแตกต่างระหว่างสิ่งต่างๆได้เป็นมาตรวัดที่มีความหมายเชิงปริมาณ แต่ไม่มี ศูนย์ที่แท้จริง (true zero) ข้อมูลที่ได้จากการวัดระดับนี้สามารถนำมาบวกกันได้แต่ไม่สามารถนำมาคูณและหารกันได้

4) มาตรฐานอัตราส่วน (Ratio Scale) เป็นมาตรวัดในระดับที่มีความละเอียดมากที่สุดเท่าที่มีอยู่มีศูนย์ที่แท้จริงซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น

2.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 วิธีดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานทะเบียน

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยที่ศึกษาโดยตรง เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งหน่วยที่ศึกษาคือ ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบต่อเนื่อง ไม่ต่อเนื่อง ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การสำมะโน (Census) และการสำรวจตัวอย่าง (Sample Survey) กล่าวคือ การสำมะโนหมายถึง การเก็บรวบรวม

ข้อมูลจากทุกๆหน่วยศึกษาของประชากร ส่วนการสำรวจด้วยตัวอย่าง หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากบางหน่วยศึกษาของประชากร

3) การเก็บข้อมูลจากการทดลอง ข้อมูลบางประเภทไม่สามารถหาได้จากการสำรวจ แต่จัดทำได้จากการทดลอง วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

(1) การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นของแต่ละหน่วยตัวอย่างที่จะได้รับเลือก โดยไม่จำเพาะเจาะจงเพื่อหาผลไปใช้อ้างอิง (Inference) ถึงประชากรมี 5 รูปแบบดังนี้ 1)การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling), 2) การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic sampling), 3)การสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่ม (Cluster sampling), 4) การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling), 5) การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling)

(2) การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non probability sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างที่ไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นที่หน่วยตัวอย่างจะได้รับเลือกเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ส่วนมากมักจะใช้กับการวิจัยที่ไม่ต้องมีการกำหนดกรอบของประชากร

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

- 3.1 การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิโดยรวบรวมข้อมูลสำมะโนประชากร จากหน่วยงานภาครัฐ และทำฐานข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลที่ได้
- 3.2 ออกแบบแบบสำรวจโดยและทดสอบแบบสำรวจเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 3.3 สร้างผู้สำรวจข้อมูลในพื้นที่ โดยใช้กลไก อสม. เนื่องจากเป็นผู้ที่รู้จักชุมชนและบริบทของชุมชนตัวเองได้ดี และมีประสบการณ์ในการเก็บแบบสำรวจ จปฐ. โดยคณะทำงานจะทำการสำรวจด้วยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ อสม. เป็นตัวอย่าง จากนั้นให้ อสม. เป็นผู้สัมภาษณ์คณะทำงานเป็นผู้ประเมินว่าสามารถทำได้หรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร
- 3.4 การชี้แจงโครงการให้หมู่บ้านเป้าหมายทราบ โดยใช้เวทีประชุมหมู่บ้าน
- 3.5 วางแผนการสำรวจข้อมูลในพื้นที่และออกสำรวจ
- 3.6 จัดทำรูปแบบและฐานข้อมูลเพื่อสามารถใช้ฟังก์ชันการวิเคราะห์ต่างๆในโปรแกรมเอ็กเซลส์ได้ และนำเข้าข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
- 3.7 ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้แก่ โครงสร้างประชากร จำนวนและสัดส่วนประชากรในกลุ่มต่างๆตามเงื่อนไขที่กำหนด เช่น จำนวนประชากรของแรงงานจำแนกตามระดับการศึกษา จำนวนครัวเรือนจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือน จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงวัยต่างๆ
- 3.8 ทำข้อมูลบริบทของหมู่บ้าน เช่น วิถีชีวิต การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่สำคัญ ประวัติศาสตร์ชุมชน โดยการสัมภาษณ์คนในชุมชน
- 3.9 นำเสนอข้อมูลให้คณะทำงานและหมู่บ้านเป้าหมาย
- 3.10 สรุปการดำเนินงานและเขียนรายงาน

บทที่ 4 ผลและอภิปรายผล

ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมที่ได้จากการสำรวจปี 2563-2564 ในโครงการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานประชากรและชุมชนจำนวน 12 หมู่บ้าน ภายใต้ลุ่มน้ำตะโกปิตทอง ลุ่มน้ำห้วยผาก ลุ่มน้ำห้วยน้ำใส และลุ่มน้ำห้วยคอกหมู ในเขตตำบลตะนาวศรีและตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ระยะที่ 2 โดยแต่ละลุ่มน้ำมีหมู่บ้านดังนี้

- 1) พื้นที่ตำบลตะนาวศรี ลุ่มน้ำห้วยคอกหมู หมู่ 4 จำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ่อหวี
- 2) พื้นที่ตำบลสวนผึ้ง ลุ่มน้ำห้วยผาก หมู่ 7 จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว
- 3) ลุ่มน้ำห้วยน้ำใส หมู่ 3 จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านห้วยสาม(ชุมชนวัดช่องลม), บ้านผาปก, บ้านห้วยน้ำใส, บ้านทุ่งเจดีย์(บ้านหุบปู) บ้านเขากระโจม บ้านห้วยน้อย ซึ่งจากการเข้าไปสำรวจข้อมูลโดยมี อสม.เป็นผู้เก็บข้อมูลในหมู่ที่ 3 มีการปรับเปลี่ยนสภาพเขตพื้นที่ชุมชนแบ่งออกเป็น 6 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดช่องลม ชุมชนบ้านหุบปู ชุมชนบ้านห้วยน้ำใส ชุมชนบ้านห้วยน้อย ชุมชนบ้านผาปกเก่าซอยสุขสรรค์ ชุมชนบ้านผาปกใหม่
- 4) ลุ่มน้ำตะโกปิตทอง หมู่ 8 จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่บ้านห้วยสุต บ้านตะโกกลาง บ้านตะโกปิตทอง (จากการสำรวจได้รวมเอาบ้านห้วยสุตเข้ากับบ้านตะโกกลาง)

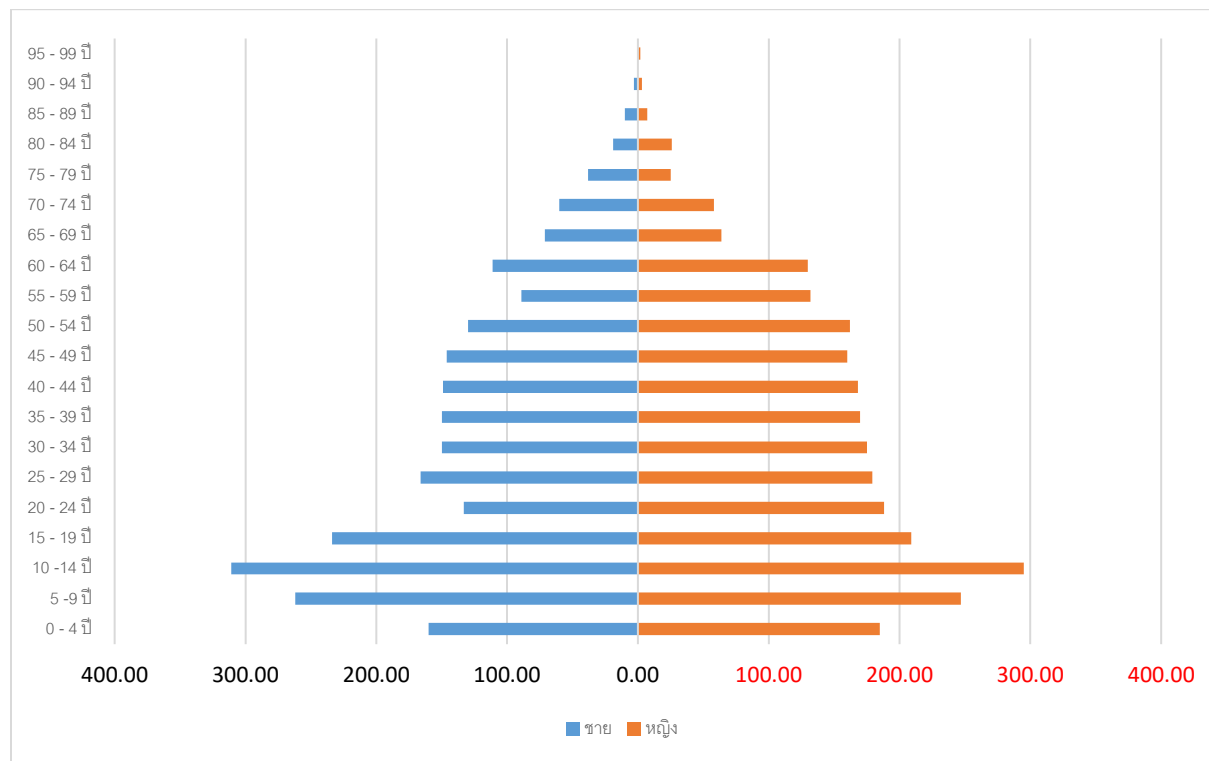
ข้อมูลจากการสำรวจมีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน/ชุมชน 1,355 ครัวเรือน จำนวนประชากร 5,021 คน ได้แก่

1) บ้านบ่อหวี	233	ครัวเรือน	793	คน
2)บ้านห้วยผาก	199	ครัวเรือน	735	คน
3)บ้านห้วยน้ำขาว	21	ครัวเรือน	78	คน
4)ชุมชนวัดช่องลม	58	ครัวเรือน	211	คน
5)ชุมชนบ้านหุบปู	18	ครัวเรือน	50	คน
6)ชุมชนบ้านห้วยน้ำใส	50	ครัวเรือน	176	คน
7)ชุมชนบ้านห้วยน้อย	55	ครัวเรือน	204	คน
8)ชุมชนบ้านผาปกเก่าซอยสุขสรรค์	137	ครัวเรือน	425	คน
9)ชุมชนบ้านผาปกใหม่	95	ครัวเรือน	263	คน
10)บ้านตะโกกลาง	462	ครัวเรือน	1,955	คน
11)บ้านตะโกปิตทอง	27	ครัวเรือน	131	คน

4.1 ภาพรวมข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมประชากรหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี หมู่ 3, 7 และ 8 ตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

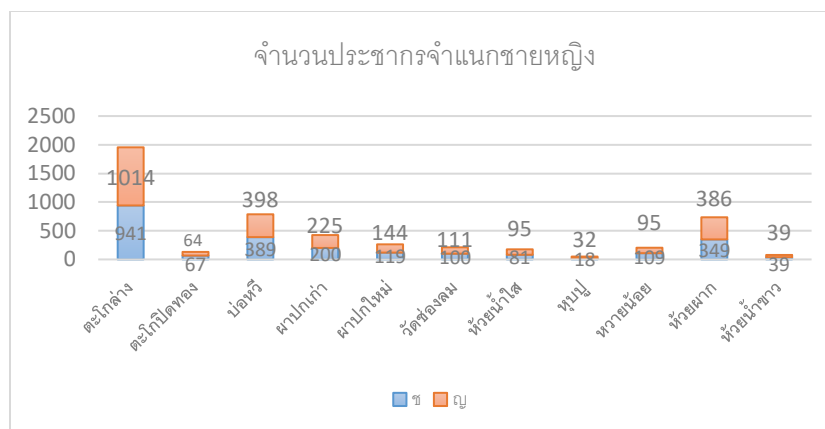
4.1.1 โครงสร้างประชากร

จากรูป 4.1 ทำการวิเคราะห์ประชากรในช่วงอายุ 4 ปี พบว่าฐานพีรามิดมีลักษณะกว้างส่วนยอดแหลมหมายถึงมีอัตราการเกิดและการตายที่สูง และจะเห็นได้ว่าฐานพีรามิดมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ในช่วงอายุ 9 ปีลงมาหมายถึงอัตราการเกิดลดลง โดยช่วงอายุที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดคือช่วง 10-14 ปี

รูปที่ 4.1 จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงอายุ 5 ปี ของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด

และจากรูปที่ 4.2 จะพบว่าบ้านตะโกกลางมีจำนวนประชากรมากที่สุดรองลงมาได้แก่บ้านบ่อหวีและบ้านห้วยผาก แต่เมื่อแบ่งประชากรตามเขตปกครองจะพบว่าประชากรหมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้งซึ่งมี 6 หย่อมบ้านมีประชากรมากที่สุด รองลงมาได้แก่หมู่ที่ 8 ต.สวนผึ้ง, หมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง และหมู่ที่ 4 ต.ตะนาวศรี

รูปที่ 4.2 จำนวนประชากรจำแนกชายหญิง ของประชากรของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด

เมื่อนำข้อมูลช่วงอายุของประชากรมาจำแนกตามช่วงวัยเด็ก (0-15 ปี) วัยทำงาน (16-59ปี) และวัยสูงอายุ(60ปีขึ้นไป) จะพบว่าประชากรที่มีช่วงอายุในวัยทำงานมีมากที่สุดคือร้อยละ 55.17 รองลงมาเป็นประชากรที่มีช่วงอายุในวัยเด็กและวัยสูงอายุได้แก่ ร้อยละ 31.47 และ 12.49 ตามลำดับ ส่วนอีกร้อยละ 0.88 เป็นประชากรที่ไม่มีข้อมูลอายุ รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประชากรตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน วัยสูงอายุของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด

หย่อมบ้าน	ช่วงอายุ			รวม (%)	N (%)	รวมทั้งหมด (%)
	0 - 15 ปี (%)	16 - 59 ปี (%)	60ปีขึ้นไป (%)			
ตะโกล่าง	13.07	21.45	4.30	38.82	0.12	38.94
ตะโกปิดทอง	1.06	1.41	0.12	2.59	0.02	2.61
บ่อหวี	5.16	8.60	1.35	15.12	0.68	15.79
ผาปกเก่า	2.09	5.26	1.12	8.46	0.00	8.46
ผาปกใหม่	1.53	2.67	1.00	5.20	0.04	5.24
วัดช่องลม	1.27	2.05	0.88	4.20	0.00	4.20
ห้วยน้ำใส	1.06	1.71	0.74	3.51	0.00	3.51
หุบปุ	0.30	0.54	0.16	1.00	0.00	1.00
ห้วยน้อย	0.92	2.27	0.86	4.04	0.02	4.06
ห้วยผาก	4.54	8.46	1.63	14.64	0.00	14.64
ห้วยน้ำขาว	0.48	0.74	0.34	1.55	0.00	1.55
รวม	31.47	55.17	12.49	99.12	0.88	100.00

4.1.2 ข้อมูลด้านการศึกษา

จากตารางที่ 4.2 พบว่าในภาพรวมมีประชากรที่กำลังศึกษาร้อยละ 82.33 (1,505 คน)ของประชากรทั้งหมดที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยศึกษา(1,828 คน) โดยประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 48.37 รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมและอนุบาลร้อยละ 30.03 และ 16.15 ตามลำดับ โดยจากตารางมีข้อสังเกตว่ามีประชากรที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมมีจำนวน 728 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุที่ต้องเรียนชั้นประถม (618 คน) เกิดจากมีเด็กที่อายุเกินเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถม (เข้าเรียนช้า) อีกประการคือเรียนซ้ำชั้น และจะเห็นได้ว่ามีประชากรที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาและอนุปริญญาน้อยมากในทุกหมู่บ้าน(ร้อยละ 2.67 ของประชากรที่มีช่วงอายุในระดับอุดมศึกษาและอนุปริญญา โดยบ้านห้วยน้ำใสมีสัดส่วนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุอยู่ในระดับอุดมศึกษาและอนุปริญญามากที่สุดร้อยละ 7.27 รองลงมาได้แก่บ้านตะโกปิตทองร้อยละ 5, บ้านห้วยน้อยร้อยละ 5.07, บ้านผาปกเก่าร้อยละ 4.64, บ้านตะโกล่าง 2.89, วัดช่องลมร้อยละ 2.08, บ้านห้วยผากร้อยละ 2.13, บ้านบ่อหวีร้อยละ 0.85 ส่วนบ้านที่เหลือไม่มีประชากรในช่วงอายุในระดับอุดมศึกษาและอนุปริญญาศึกษาในระดับชั้นดังกล่าว

ตารางที่ 4.2 จำนวนประชากรแต่ละหย่อมบ้านจำแนกตามระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาของประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด

ระดับการศึกษา	หย่อมบ้าน											
	ตะโกล่าง	ตะโกปิตทอง	บ่อหวี	ผาปกเก่า	ผาปกใหม่	วัดช่องลม	ห้วยน้ำใส	หุบปู	ห้วยน้อย	ห้วยผาก	ห้วยน้ำขาว	รวม
อนุบาล	90	6	23	25	10	15	11	3	10	45	5	243
ประถม	315	28	106	49	42	34	18	4	20	104	8	728
มัธยม	176	13	87	28	21	11	22	5	17	67	5	452
ปวช.	5	0	6	3	0	1	1	0	0	1	0	17
ปวส.	2	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	5
ปริญญาตรี	16	2	2	7	0	1	4	0	3	5	0	40
แพทย์ทางเลือก	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
กศน.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ไม่ได้เรียน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
n	2	0	14	1	0	0	0	0	1	0	0	18

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนจำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรแต่ละช่วงวัยของประชากร ต.ตะนาวศรี ม. 4, และ ต.สวนผึ้ง ม. 3 ,ม. 7, ม. 8

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	จำนวนประชากรในช่วงวัย (คน)	ประชากรที่กำลังศึกษา (คน)	ประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรแต่ละช่วงวัย(%)	ประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรที่กำลังศึกษาทั้งหมด(%)	ประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรในช่วงวัยศึกษาทั้งหมด (%)	ร้อยละของประชากรที่กำลังศึกษาต่อประชากรทั้งหมด
อนุบาล	4-6ปี	274	243	88.69	16.15	13.29	82.33
ประถม	7-12ปี	688	728	105.81	48.37	39.82	
มัธยม	13-18ปี	618	452	73.14	30.03	24.73	
ปวช.			17	2.75	1.13	0.93	
ปวส.	19-22ปี	248	5	2.02	0.33	0.27	
ปริญญาตรี			40	16.13	2.66	2.19	
แพทย์ทางเลือก			1				
กศน.			1				
ไม่ทราบระดับการศึกษา			18				
รวม		1,828	1,505				

รายละเอียดข้อมูลด้านการศึกษาตามจำแนกเป็นหมู่บ้านได้แก่ หมู่ 4 ต.ตะนาวศรี บ้านบ่อหวี, หมู่ 3 ต.สวนผึ้ง บ้านผาปกเก่า บ้านผาปกใหม่ วัดช่องลม, หมู่ 7 ต.สวนผึ้ง บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว และหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลางและตะโกปิดทอง ตามตารางที่ 4.4 ถึง 4.7

ตารางที่ 4.4 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆของ หมู่ 4 ต.ตะนาวศรี บ้านบ่อหวี

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	บ่อหวี		ร้อยละ
		จำนวนประชากร (คน)		
		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา	
อนุบาล	4-6ปี	31	23	74.19
ประถม	7-12ปี	115	106	92.17
มัธยม	13-18ปี	122	87	71.31
ปวช.	13-18ปี	122	6	4.92
ปวส.	19-22ปี	235	1	0.43
ปริญญาตรี	19-22ปี	235	2	0.85

ตารางที่ 4.5 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง บ้านผาปกเก่า บ้านผาปกใหม่ วัดช่องลม

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	ผาปกเก่า			ผาปกใหม่			วัดช่องลม		
		จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ
		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา	
อนุบาล	4-6ปี	23	25	108.70	11	10	90.91	10	15	150
ประถม	7-12ปี	44	49	111.36	41	42	102.44	33	34	103.03
มัธยม	13-18ปี	40	28	70	27	21	77.78	21	11	52.38
ปวช.	13-18ปี	40	3	7.5	27	0	0	21	1	4.76
ปวส.	19-22ปี	151	0	0	76	0	0	65	1	1.54
ปริญญาตรี	19-22ปี	151	7	4.64	76	0	0	65	1	1.54

ตารางที่ 4.5 (ต่อ) จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง บ้านห้วยน้ำใส บ้านหุบปู บ้านห้วยน้อย

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	ห้วยน้ำใส			หุบปู			ห้วยน้อย		
		จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ
		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา		ช่วงอายุ	กำลังศึกษา	
อนุบาล	4-6ปี	11	11	100	3	3	100	6	10	166.67
ประถม	7-12ปี	19	18	94.74	6	4	66.67	22	20	90.91
มัธยม	13-18ปี	23	22	95.65	6	5	83.33	22	17	77.27
ปวช.	13-18ปี	23	1	4.35	6	0	0	22	0	0
ปวส.	19-22ปี	55	0	0	11	0	0	79	1	1.27
ปริญญาตรี	19-22ปี	55	4	7.27	11	0	0	79	3	3.80

ตารางที่ 4.6 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆ หมู่ 7 ต.สวนผึ้ง
บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว

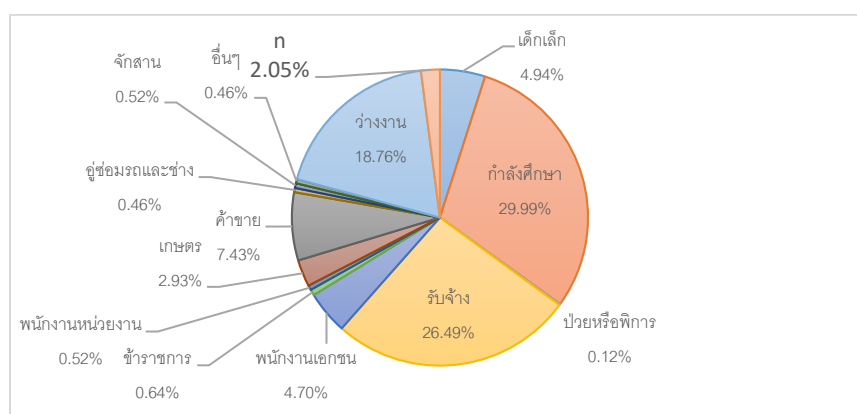
ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	ห้วยผาก			ห้วยน้ำขาว		
		จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ
		ช่วง อายุ	กำลัง ศึกษา		ช่วง อายุ	กำลัง ศึกษา	
อนุบาล	4-6ปี	42	45	107.14	6	5	83.33
ประถม	7-12ปี	97	104	107.22	7	8	114.29
มัธยม	13-18ปี	91	67	73.63	8	5	62.50
ปวช.	13-18ปี	91	1	1.10	8	0	0
ปวส.	19-22ปี	235	0	0	26	0	0
ปริญญาตรี	19-22ปี	235	5	2.13	26	0	0

ตารางที่ 4.7 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาต่อจำนวนประชากรที่มีช่วงอายุในวัยศึกษาระดับต่างๆ หมู่ 8 ต.สวนผึ้ง
บ้านตะโกกลางและตะโกปิดทอง

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	ตะโกกลาง			ตะโกปิดทอง		
		จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ	จำนวนประชากร (คน)		ร้อยละ
		ช่วง อายุ	กำลัง ศึกษา		ช่วง อายุ	กำลัง ศึกษา	
อนุบาล	4-6ปี	124	90	72.58	7	6	85.71
ประถม	7-12ปี	276	315	114.13	28	28	100
มัธยม	13-18ปี	242	176	72.73	16	13	81.25
ปวช.	13-18ปี	242	5	2.07	16	0	0
ปวส.	19-22ปี	623	2	0.32	40	0	0
ปริญญาตรี	19-22ปี	623	16	2.57	40	2	5

4.1.3 ข้อมูลด้านอาชีพ

ข้อมูลจากการสำรวจประชากรจำนวน 5,015 คน สามารถจำแนกจำนวนประชากรตามอาชีพได้ดังรูปที่ 4.3 และตารางที่ 4.8 โดยพบว่าประชากรกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 29.99 รองลงมาเป็นประชากรกลุ่มอาชีพรับจ้างร้อยละ 26.49, ประชากรกลุ่มว่างงานร้อยละ 18.76, อาชีพค้าขายร้อยละ 7.44, พนักงาน/ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 4.71, อาชีพเกษตร 2.93

รูปที่ 4.3 สัดส่วนประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมดจำแนกตามอาชีพ

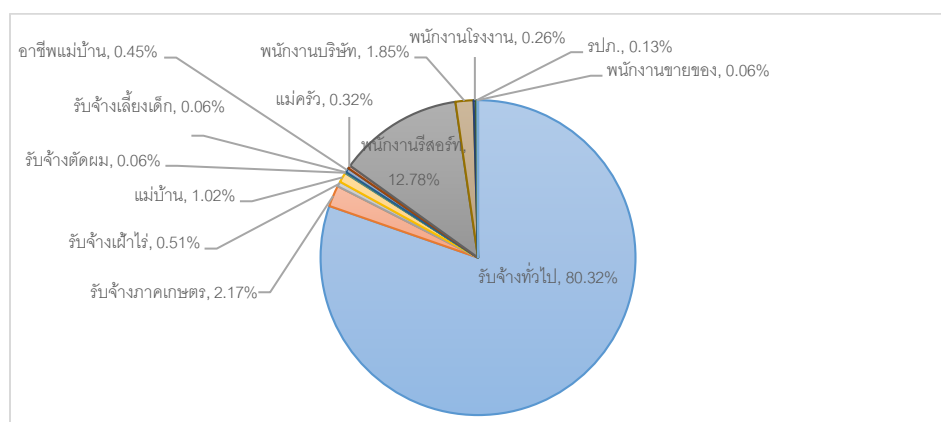
ตารางที่ 4.8 สัดส่วนประชากรแต่ละประเภทต่อประชากรทั้งหมด (5,021 คน) จำแนกตามอาชีพแต่ละหอย่อมบ้าน

หอย่อมบ้าน	เด็กเล็ก	กำลังศึกษา	ป่วยหรือพิการ	รับจ้าง	พนักงานเอกชน	รับราชการ	พนักงานหน่วยงาน	เกษตร	ค้าขาย	ผู้ซ่อมรถและช่าง	จักสาน	อื่นๆ	ว่างงาน	n	รวม
ตะโกกลาง	2.47	12.11	0.06	8.90	2.55	0.28	0.20	1.18	2.41	0.24	0.06	0.26	7.57	0.66	38.94
ตะโกปิดทอง	0.18	0.98	0.00	0.54	0.22	0.06	0.04	0.16	0.04	0.02	0.00	0.00	0.36	0.02	2.61
บ่อหวี	0.80	4.76	0.02	4.78	0.46	0.02	0.06	0.54	0.56	0.02	0.44	0.06	2.07	1.21	15.79
ผาปกเก่า	0.14	2.25	0.02	2.95	0.38	0.10	0.02	0.14	0.92	0.02	0.00	0.00	1.51	0.02	8.46
ผาปกใหม่	0.18	1.45	0.00	1.79	0.04	0.02	0.00	0.02	0.50	0.04	0.00	0.00	1.19	0.00	5.24
วัดช่องลม	0.14	1.25	0.00	0.78	0.14	0.04	0.00	0.16	0.48	0.00	0.00	0.08	1.10	0.04	4.20
ห้วยน้ำใส	0.14	1.12	0.00	1.18	0.10	0.00	0.00	0.02	0.28	0.00	0.00	0.02	0.64	0.02	3.51
หุบปู	0.10	0.26	0.00	0.32	0.00	0.04	0.00	0.06	0.02	0.02	0.00	0.00	0.18	0.00	1.00
ห้วยน้อย	0.06	1.04	0.00	1.16	0.10	0.04	0.02	0.32	0.44	0.00	0.00	0.00	0.90	0.00	4.06
ห้วยผาก	0.64	4.42	0.02	3.70	0.62	0.04	0.18	0.32	1.69	0.10	0.02	0.00	2.81	0.08	14.64
ห้วยน้ำขาว	0.10	0.36	0.00	0.40	0.10	0.00	0.00	0.02	0.10	0.00	0.00	0.04	0.44	0.00	1.55
รวม	4.94	29.99	0.12	26.49	4.70	0.64	0.52	2.93	7.43	0.46	0.52	0.46	18.76	2.05	100

จากข้อมูลประชากรในกลุ่มรับจ้าง (1,565 คน) จะเป็นกลุ่มรับจ้างทั่วไปมากที่สุด 1,257 คน เป็นพนักงานรีสอร์ท 200 คน รับจ้างภาคเกษตร 34 คน พนักงานโรงงานและบริษัท 33 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.9 โดยในกลุ่มรับจ้างทั่วไปจะมีความหลากหลายของงาน เช่น ภาคเกษตร แรงงานทั่วไปในรีสอร์ท งานก่อสร้าง ซึ่งในแต่ละงานจะไม่มีความต้องการในการจ้าง

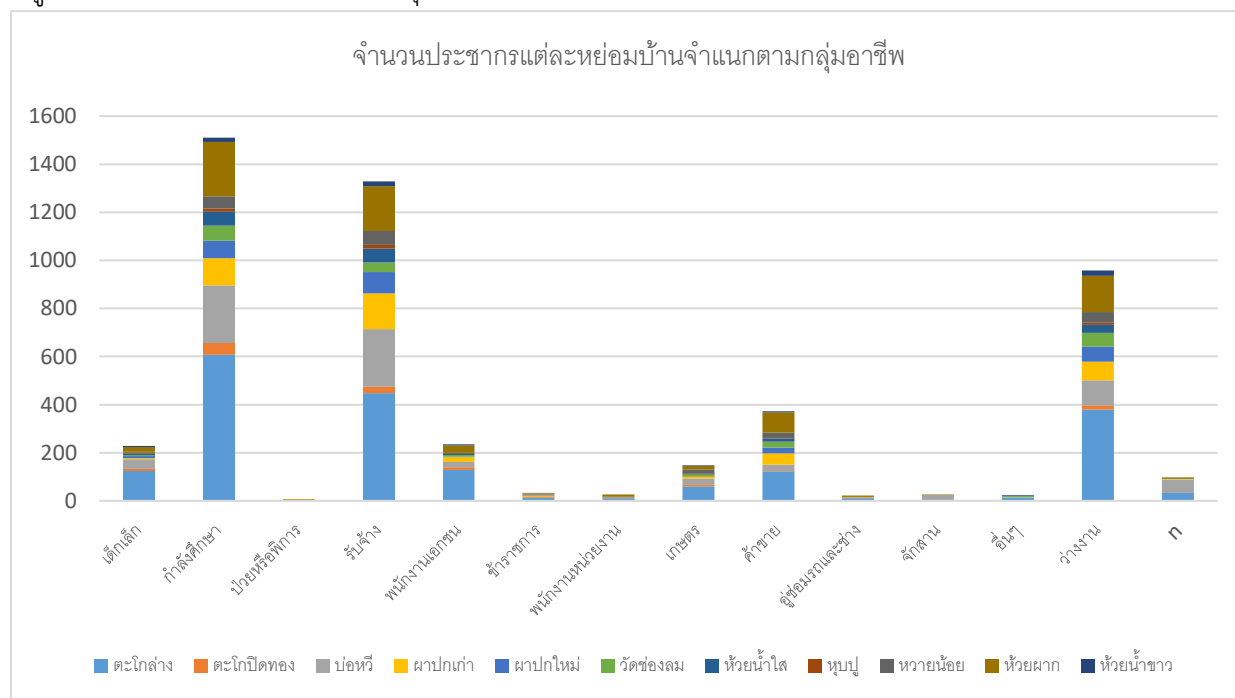
ตารางที่ 4.9 จำนวนประชากรของแต่ละหย่อมบ้านที่ทำอาชีพรับจ้าง

อาชีพรับจ้าง	หมู่ 4 ต. ตะนาวศรี	หมู่ 3 ต.สวนผึ้ง						หมู่ 7 ต.สวนผึ้ง		หมู่ 8 ต.สวนผึ้ง		รวม
	บ่อหวี	ผาปกเก่า	ผาปกใหม่	วัดช่องลม	ห้วยน้ำใส	หุบปู	ห้วยน้อย	ห้วยผาก	ห้วยน้ำขาว	ตะโกล่าง	ตะโกปัดทอง	
รับจ้างทั่วไป	237	148	89	39	57	14	50	186	20	395	22	1,257
รับจ้างภาคเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	4	34
รับจ้างเฝ้าไร่	-	-	1	-	-	1	6	-	-	-	-	8
แม่บ้าน	-	-	-	-	-	-	2	-	-	13	1	16
รับจ้างตัดผม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
รับจ้างเลี้ยงเด็ก	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
อาชีพแม่บ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
แม่ครัว	2	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	5
พนักงานรีสอร์ท	17	17	2	7	5	-	1	28	2	110	11	200
พนักงานบริษัท	6	2	-	-	-	-	4	2	-	15	-	29
พนักงานโรงงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	4
รปภ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
พนักงานขายของ	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
รวม	263	167	92	46	63	16	63	217	25	575	38	1,565

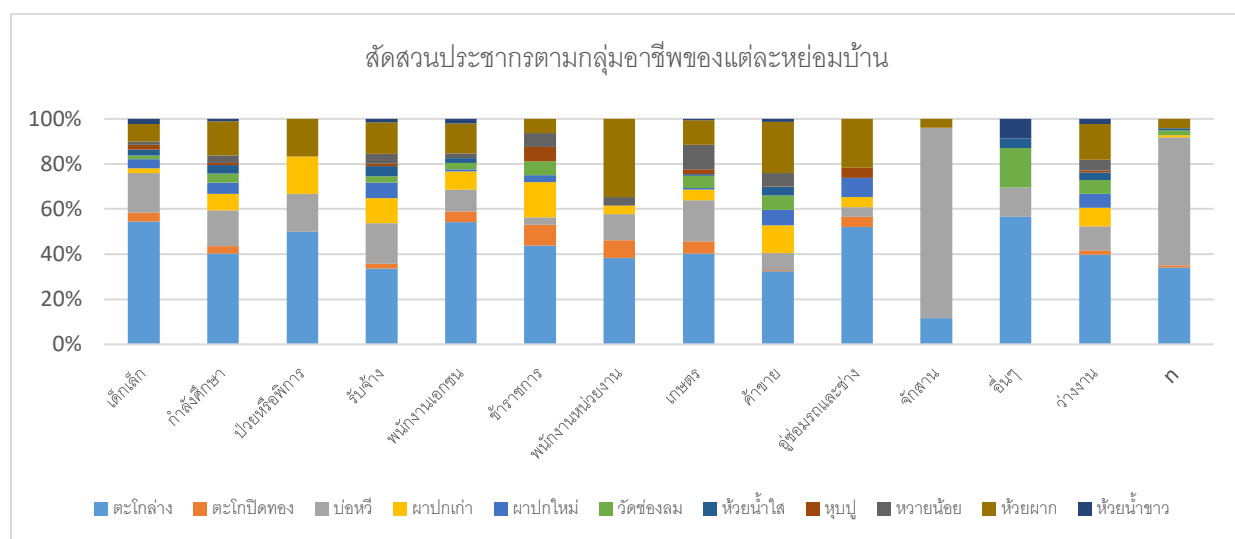

รูปที่ 4.4 สัดส่วนประชากรที่ทำอาชีพรับจ้างประเภทต่างๆ

จากรูปที่ 4.5 มีแท่งกราฟทางด้านอาชีพได้แก่ในกลุ่มอาชีพรับจ้างมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มประชากรว่างงาน อาชีพค้าขาย พนักงานเอกชน อาชีพเกษตร ตามลำดับ และจากรูปที่ 4.6 สัดส่วนประชากรกลุ่มว่างงานอยู่ในหอย่อมบ้านตะโกกลางมากที่สุดรองลงมาเป็น บ้านห้วยผาก บ้านบ่อหวี และผาปกเก่า ตามลำดับ

รูปที่ 4.5 จำนวนประชากรแต่ละหอย่อมบ้านจำแนกตามกลุ่มอาชีพ

รูปที่ 4.6 สัดส่วนประชากรตามกลุ่มอาชีพของแต่ละหอย่อมบ้าน

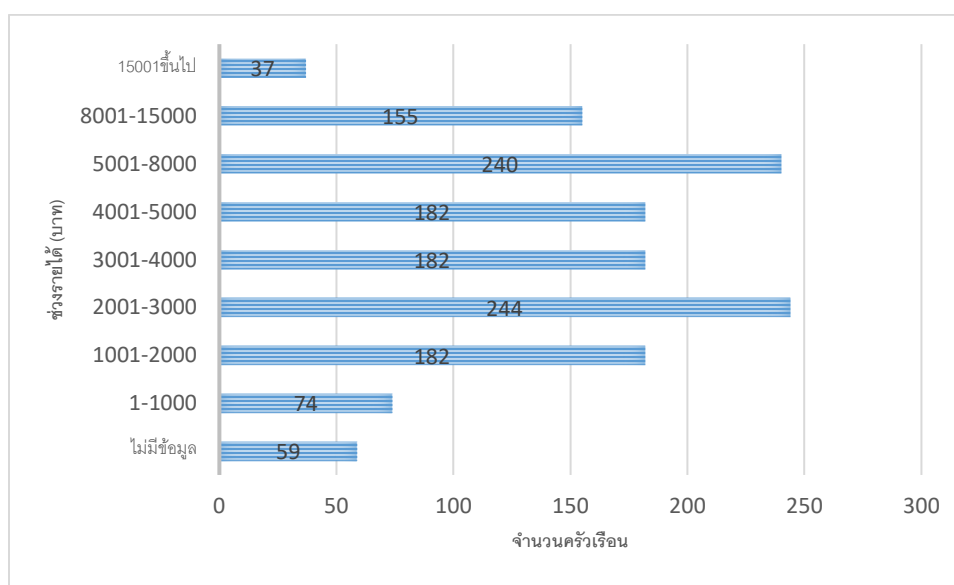
และเนื่องจากมีกลุ่มประชากรที่ว่างงานถึงร้อยละ 18.76 (942 คน) เมื่อนำมาจำแนกระดับการศึกษาจะพบว่า ประชากรกลุ่มว่างงานส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา 486 คน รองลงมาคือระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน 197 คน, 76 คน ตามลำดับ และมีประชากรที่ได้รับการศึกษาชั้น ปวช. ปวส. และปริญญาตรีที่ว่างงานรวม 13 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ระดับการศึกษาของคนที่ว่างงานของประชากร ต.ตะนาวศรี หมู่ 4, ต.สวนผึ้ง หมู่ 3, หมู่ 7, และหมู่ 8

ระดับการศึกษา	ตะโก ล่าง	ตะโก ปิด ทอง	บ่อ หวี	ผาปก เก่า	ผาปก ใหม่	วัด ช่อง ลม	ห้วย น้ำใส	หุบ ปู	ห้วย น้อย	ห้วย ผาก	ห้วย น้ำ ขาว	รวม
อนุบาล	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
ประถม	64	3	25	18	11	7	6	4	25	31	3	197
มัธยม	30	3	12	7	1	4	5	1	7	6	0	76
ปวช.	1	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	4
ปวส.	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
ปริญญาตรี	1	0	1	1	0	0	2	0	0	1	0	6
กศน.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
ไม่ได้เรียน	172	7	17	47	46	41	18	4	12	103	19	486
n	110	5	43	0	2	3	0	0	0	0	0	163
รวม	380	18	104	76	60	55	32	9	45	141	22	942

4.1.4 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

จากการเก็บข้อมูลรายได้ของประชากรเมื่อนำมาวิเคราะห์หารายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือนจะพบว่าจำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือน 2,001-3,000 บาท จำนวน 244 ครัวเรือน รองลงมาคือช่วงรายได้ 5,001-8,000 บาท จำนวน 240 ครัวเรือน รายละเอียดดังรูปที่ 4.7 และตารางที่ 4.11

รูปที่ 4.7 ช่วงรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือน

ตารางที่ 4.11 ช่วงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อคนต่อเดือนของประชากรแต่ละหย่อมบ้าน

ช่วงรายได้ (บาท)	ต.ตะนาวศรี		ต.สวนผึ้ง									รวม
	ม.4	ม.7	ม.3						ม.8			
	ปอหวี	ห้วย ผาก	ห้วยน้ำ ขาว	ผาก เก่า	ผาก ใหม่	วัดช่อง ลม	ห้วย น้ำใส	หุบ ปู	ห้วย น้อย	ตะโก ล่าง	ตะโก ปัดทอง	
15001ขึ้นไป	3	9	-	2	4	2	7	-	2	8	-	37
8001-15000	21	20	-	17	14	8	10	8	10	43	4	155
5001-8000	24	31	4	44	27	7	13	2	11	75	2	240
4001-5000	29	33	4	26	15	11	3	-	5	54	2	182
3001-4000	28	28	3	18	16	9	6	2	6	59	7	182
2001-3000	48	43	7	16	12	11	4	4	4	90	5	244
1001-2000	24	26	2	12	2	7	4	1	10	88	6	182
0-1000	14	8	1	1	5	3	1	1	5	34	1	74
ไม่มีข้อมูล	42	1	-	1	-	-	2	-	2	11	-	59
รวม	233	199	21	137	95	58	50	18	55	462	27	1,355

จากตารางที่ 4.12 เมื่อนำรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อเดือนมาเทียบกับเส้นความยากจนของประเทศไทยในปี 2563 จะพบว่าหอย่อมบ้านทั้งหมดมีครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน 404 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.82 ของครัวเรือนทั้งหมดที่ทำการสำรวจ โดย 3 อันดับแรกที่มีจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนได้แก่ บ้านตะโกกลางมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนร้อยละ 39.18 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดที่ทำการสำรวจในหอย่อมบ้าน รองลงมาได้แก่บ้านตะโกปิดทองร้อยละ 37.04 บ้านหุบปุ๋ยร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.12 จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อคนต่อเดือนต่ำกว่า 2,762 บาท (เส้นความยากจนปี 2563)

หอย่อมบ้าน	ตำบล ตะนาว ศรี	ตำบลสวนผึ้ง										รวม
	ม.4	ม.7	ม.3						ม.8			
	บ่อหวี	ห้วยผาก	ห้วยน้ำ ขาว	ผาปก เก่า	ผาปก ใหม่	วัดช่อง ลม	ห้วย น้ำใส	หุบปุ ๋ย	ห้วย น้อย	ตะโก ล่าง	ตะโกปิด ทอง	
จำนวนครัวเรือน ของหอย่อมบ้าน	233	199	21	137	95	58	50	18	55	462	27	1,355
จำนวนครัวเรือน ที่มีช่วงรายได้ 1 - 2,762 บาท	63	60	6	22	15	16	7	6	18	181	10	404
จำนวนครัวเรือน ที่มีรายได้ต่ำกว่า เส้นความยากจน (%)	27.04	30.15	28.57	16.06	15.79	27.59	14.00	33.33	32.73	39.18	37.04	29.82

4.1.5 ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

หากจะกล่าวถึงทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนในปัจจุบันได้แก่

1) ทรัพยากรจากป่าด้านอาหารที่เป็นแหล่งอาหารในชุมชนและเป็นอาชีพเสริมได้แก่ เห็ดโคน หน่อไม้ ผักเหลียง ผักกูด วนัไม้ไผ่ ทรัพยากรอีกชนิดที่เกิดการนำมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องได้แก่ลำไม้ไผ่รวกและไผ่ขางนวลที่ชาวบ้านนำมาเป็นวัสดุในการจักสานโดยเฉพาะแข่งสร้างรายได้ 4,000-6,000 บาท ให้กับครัวเรือนที่ทำอาชีพนี้ และชาวบ้านจะมีอาชีพเสริม ในฤดูกาลหน่อไม้และเห็ดโคน โดยจำหน่ายหน่อให้กับโรงงานทำหน่อไม้ต้ม กิโลกรัมละ 3-7 บาท ส่วนเห็ดโคน 1 ปีจะออก 2 ครั้ง ชาวบ้านที่หาเห็ดโคนจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง กิโลกรัมละ 150-200 บาท และพ่อค้าคนกลางนำไปจำหน่ายต่อในราคา 200-500 บาท

รูปที่ 4.8 การจำหน่ายเห็ดโคนที่บ้านบ่อหวิ ม.4 ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง
(<https://today.line.me/th/v2/article/35961P?imageSlideIndex=2>)

2) สภาพภูมิประเทศและวัฒนธรรม ด้วยหมู่บ้านในเขตพื้นที่อุทยานธรรมชาติวิทยา อ.สวนผึ้ง มีลักษณะทิวทัศน์ที่สวยงามและอากาศเย็นถึงหนาว อีกทั้งอยู่ไม่ไกลจากจังหวัดกรุงเทพฯ โดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นที่นิยม โดยเหตุดังกล่าวจึงมีธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและบริการเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านโรงแรมรีสอร์ท จุดกางเต็นท์ ถึงแม้ว่าเจ้าของกิจการจะเป็นคนจากภายนอกแต่กลุ่มธุรกิจดังกล่าวก็เป็นแหล่งสร้างงานให้กับคนในชุมชน โดยพื้นที่ที่เกิดธุรกิจดังกล่าวเป็นจำนวนมากได้แก่ พื้นที่ หมู่ 3 อ.สวนผึ้ง โดยมีจุดบริการดังกล่าวกระจายตัวไปตามหอย่อมบ้าน 6 หอย่อมบ้าน จำนวนอย่างน้อย 45 แห่ง หมู่ 7 บ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาวจำนวนอย่างน้อย 48 แห่ง และหมู่ 8 บ้านตะโกกลาง มีธุรกิจบริการที่พักและร้านอาหารกว่า 40 แห่ง

นอกจากนี้ในพื้นที่ยังมีการจัดกิจกรรมวิ่งเทรล โดยใช้เส้นทางในเขตพื้นที่อุทยานธรรมชาติวิทยา โดยใช้ชื่อ “ตะนาวศรีเทรล” ซึ่งการจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์นอกจากการสนับสนุนการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ธรรมชาติแล้วยังเป็นการทำแนวกันไฟจากเส้นทางวิ่ง มีผู้เข้าร่วมแข่งขันกว่าปีละ 1,000 คน จากการจัดกิจกรรมทำให้เกิดรายได้จากการบริการต่างๆ เช่น ที่พัก อาหาร

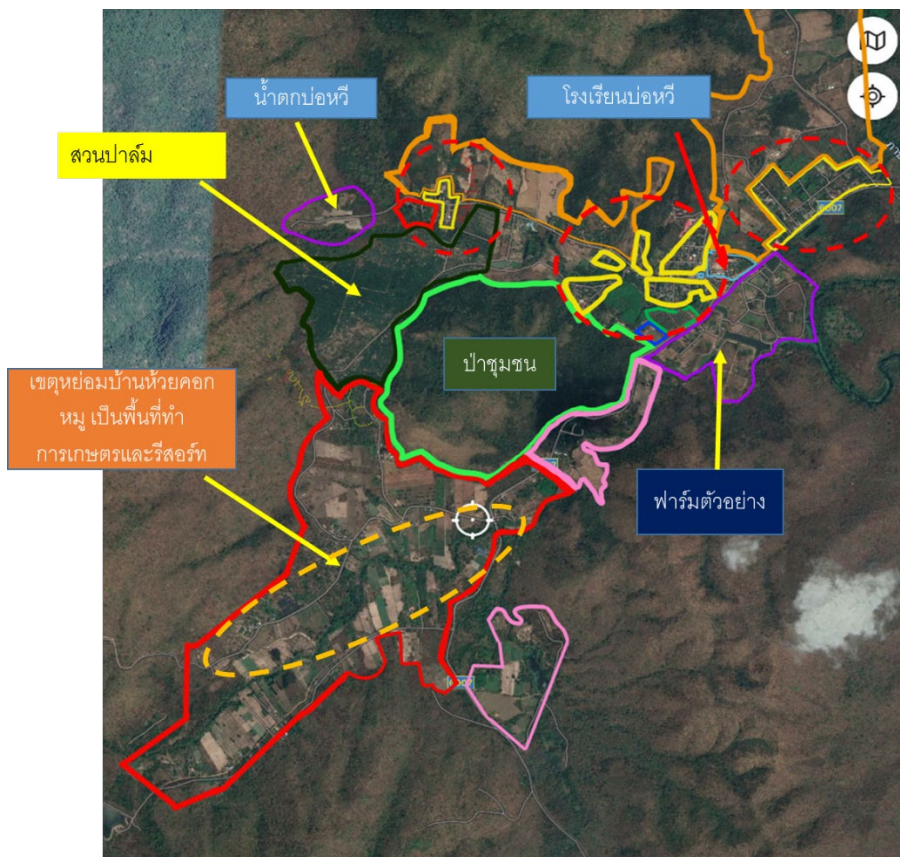
ทางด้านวัฒนธรรมโดยชาวบ้านในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง และมีบางหมู่บ้านเป็นกลุ่มชาติพันธุ์มอญที่เข้ามาในช่วงทำเหมือง โดยวัฒนธรรมที่ยังหลงเหลืออยู่ได้แก่ ภาษา การแต่งกายและประเพณีกินข้าวห่อ และเพลงของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง การนับถือและศรัทธาในพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์มอญ โดยมีการนำวัฒนธรรมและประเพณีดังกล่าวมาใช้ในเชิงท่องเที่ยว เช่น การใช้คำที่เป็นภาษาพูดของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมาตั้งเป็นชื่อสถานที่และจุดบริการต่างๆ การแต่งกายชุดกะเหรี่ยงในจุดบริการด้านท่องเที่ยว การนำอาหารวัตถุดิบและเมนูอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมาเป็นจุดขายในร้านอาหาร เช่น หมี่ลี (ข้าวแตงงา) ข้าวห่อ ผักหวาน แกงหยวกกล้วย ฯลฯ นอกจากนี้บ้านห้วยน้ำใสได้นำวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มอญโดยการจัดตั้งตลาดมอญขึ้นในชุมชน ส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าประเภทอาหารและขนมที่สืบทอดกันมาตามวัฒนธรรมชาวมอญ และยังมีสินค้าพื้นบ้านต่างๆ ผักผลไม้ ต้นไม้ประดับ ผลิตภัณฑ์จากป่าตามฤดูกาล เช่น หน่อไม้ เห็ด น้ำผึ้ง

รูปที่ 4.9 บรรยากาศตลาดห้วยน้ำใส บ้านห้วยน้ำใส หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

4.2 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

บ้านบ่อหวี หมู่ 4 ตั้งอยู่ในเขต ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง การกระจายตัวของกลุ่มบ้านแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่กลุ่มบ้านบริเวณโรงเรียนและวัด กลุ่มบ้านจัดสรรใหม่ กลุ่มบ้านฝั่งห้วย กลุ่มบ้านบริเวณน้ำตกบ่อหวี และกลุ่มบ้านห้วยคอกหมู ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง นับถือศาสนาพุทธ หลายคนยังไม่มีสถานทางสัญชาติ

รูปที่ 4.10 พื้นที่ชุมชนบ้านบ่อหวี

ในชุมชนบ้านบ่อมีหน่วยงานสำคัญได้แก่ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการช่วยเหลือ การศึกษาและพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านในบริเวณใกล้เคียงโครงการ และเป็นสถานที่เรียนรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งจ้างแรงงานในท้องถิ่น ให้ราษฎรมีรายได้จากการรับจ้างและฝึกอาชีพในฟาร์มสามารถนำไปประกอบอาชีพได้, โรงเรียนกลุ่มนักร่วมหญิง 2 บ้านบ่อหวีทำการสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนประมาณ 200 คน, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อหวี, วัดบ่อหวี

สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนบ้านบ่อหวีเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชน ทำให้เกิดการจ้างงานจากกิจการที่พักรีสอร์ท โดยสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนได้แก่

1) จุดชมวิวยักษ์คอกหมูเป็นจุดที่เป็นเป้าหมายของนักท่องเที่ยวจุดหนึ่งเดินทางมาทางเดินที่รับอากาศหนาว และชมวิว แต่เส้นทางค่อนข้างลาดชันและลำบากต้องใช้รถขับเคลื่อน 4 ล้อหรือมอเตอร์ไซค์วิบากในการเดินทาง

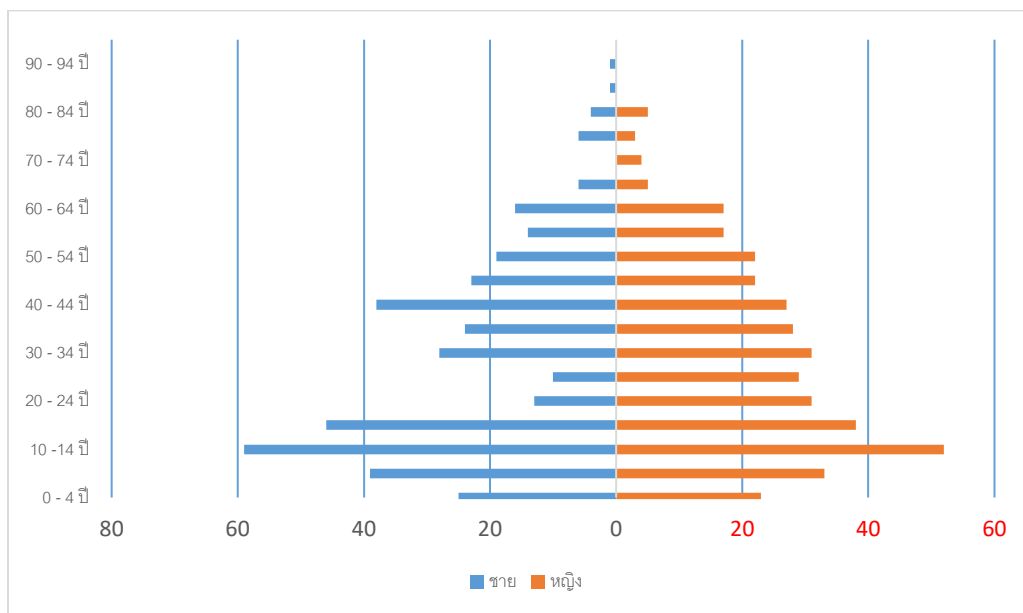
รูปที่ 4.11 จุดชมวิวยักษ์คอกหมู

2) น้ำตกบ่อหวีเป็นสถานที่หนึ่งที่ถูกพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากช่วงเวลาที่สภาพน้ำตกมีความสวยงามค่อนข้างน้อยและเป็นช่วงฤดูฝนทำให้ในช่วงฤดูหนาวซึ่งเป็นช่วงท่องเที่ยวเมื่อมีนักท่องเที่ยวแล้วไม่ประทับใจจึงเลือกไปจุดท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงแทน เช่น แก่งส้มแมว น้ำตกเก้าโจร

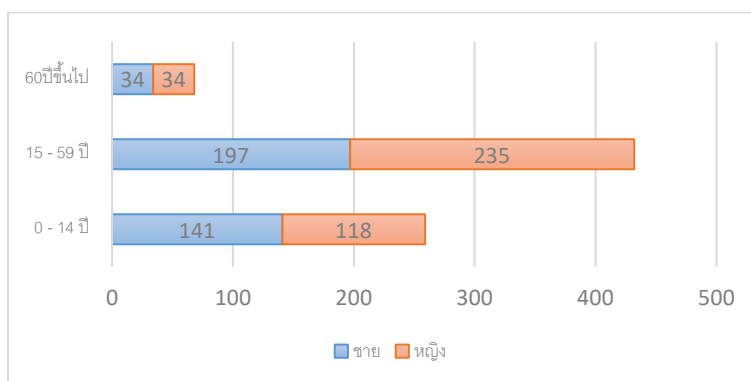
รูปที่ 4.12 น้ำตกบ่อหวี

4.2.1 ข้อมูลด้านประชากรบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

รูปที่ 4.13 โครงสร้างประชากรชายหญิงแบ่งตามช่วงอายุ 5 ปีบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

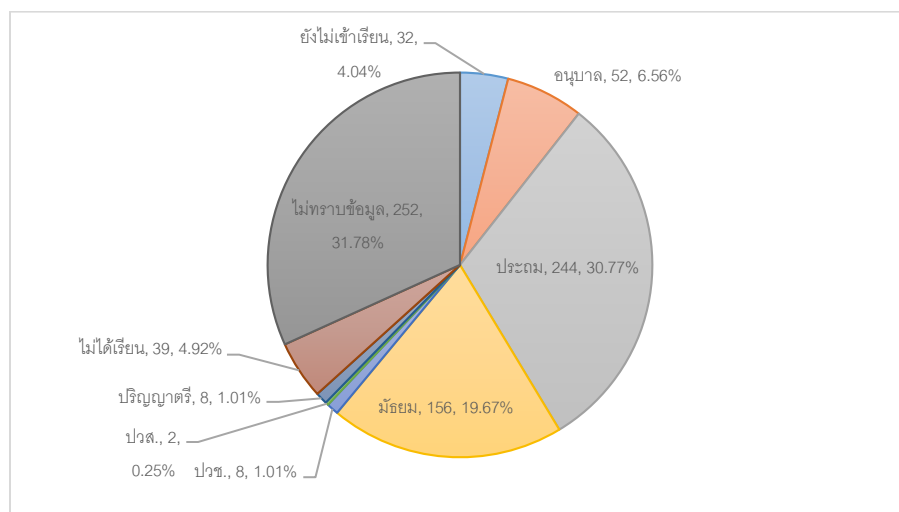
ประชากรชุมชนบ้านบ่อหวีที่ทำการสำรวจมีจำนวน 793 คน 233 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 389 คน หญิง 398 คน ไม่มีข้อมูล 6 คน จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 3.54 คน/ครัวเรือน จากรูปที่ 4.13 ลักษณะฐานกราฟกว้างส่วนยอดแหลมแสดงให้เห็นถึงการเกิดและการตายสูงเมื่อนำจำนวนประชากรมาจำแนกอายุตามช่วงวัยเด็ก (0-14 ปี) วัยแรงงาน (0-15 ปี) วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ตามรูปที่ 4.14

รูปที่ 4.14 จำนวนประชากรบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี จำแนกตามช่วงวัยแรงงาน

4.2.2 ข้อมูลด้านการศึกษาของประชากรบ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลตามรูปที่ 4.15 พบว่ามีกลุ่มประชากรที่ไม่มีข้อมูลด้านการการศึกษา 252 คน คิดเป็นร้อยละ 31.78 ระดับประถมศึกษาจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ระดับมัธยมศึกษา 156 คน คิดเป็นร้อยละ 19.67 ของประชากรทั้งหมด

รูปที่ 4.15 การศึกษาของประชากรในพื้นที่บ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

เนื่องจากประชากรกลุ่มที่ไม่มีข้อมูลระดับการศึกษาเป็นกลุ่มชาติพันธุ์และมีช่วงอายุในวัยกลางคนขึ้นไปจึงสันนิษฐานได้ว่าระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมหรือไม่ได้รับการศึกษาดังนั้นระดับการศึกษาของแรงงานส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านบ่อหวีจะมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาและไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 535 คน ของประชากรแรงงานทั้งหมด

4.2.3 ข้อมูลด้านอาชีพและรายได้บ้านบ่อหวีหมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

ตารางที่ 4.13 รายรับและรายจ่ายรวมของครัวเรือนบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

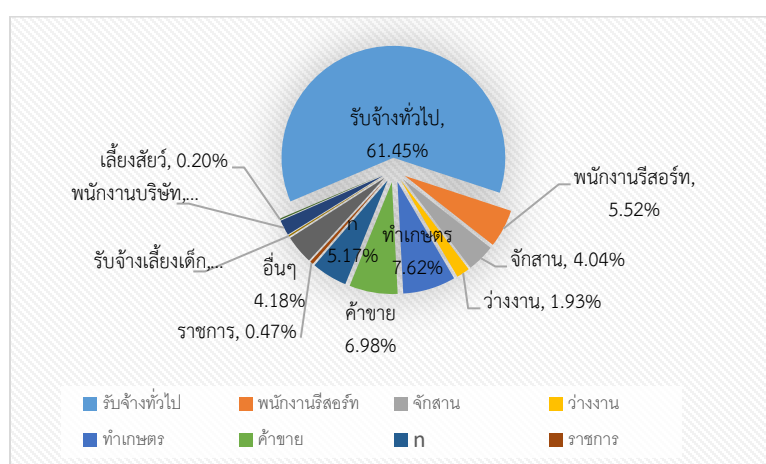
รายรับรวม(บาท)	รายจ่ายรวม(บาท)	รับหักจ่าย(บาท)
29,067,000	26,881,824	2,185,176

ข้อมูลรายรับของประชากรบ้านบ่อหวีพบว่า มีรายรับจำนวน 29,067,000 บาทต่อปีและมีรายจ่าย 26,881,824 บาทต่อปี โดยกลุ่มอาชีพของประชากรบ้านบ่อหวีจำแนกออกได้ดังตารางที่ 4.14 โดยกลุ่มใหญ่คือ

งานรับจ้างทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มที่สร้างรายได้หลักของชุมชนกว่า 18 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 61.45 โดยมีจำนวนประชากรในกลุ่มนี้ 235 คน อันดับสองได้แก่กลุ่มว่างงานมีประชากรในกลุ่มนี้ทั้งหมด 108 คน แต่ประชากรกลุ่มนี้มีรายได้ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเป็นเงิน 5,444.44 บาท ซึ่งรายได้มาจากญาติส่งมาให้และระบบสวัสดิการของรัฐ รองลงมาได้แก่ประชากรกลุ่มอาชีพค้าขายจำนวน 25 คนรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 85,056 บาท อันดับสี่ได้แก่กลุ่มอาชีพทำเกษตรจำนวน 24 คนรายได้เฉลี่ยต่อปี 96,750 บาท รายละเอียดดังตารางที่ 4.14 และรูปที่ 4.16

ตารางที่ 4.14 จำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพและรายได้บ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

อาชีพ	จำนวนคน	รายได้ (บาท/ปี)	รายได้/คน/ปี
รับจ้างทั่วไป	235	18,717,000	79,646.81
ว่างงาน	108	588,000	5,444.44
พนักงานรีสอร์ท	17	1,680,600	98,858.82
ค้าขาย	25	2,126,400	85,056.00
ทำเกษตร	24	2,322,000	96,750.00
จักสาน	21	1,229,400	58,542.86
อื่นๆ	11	1,274,400	115,854.55
พนักงานบริษัท	6	679,200	113,200.00
ราชการ	1	144,000	144,000.00
รับจ้างเลี้ยงเด็ก	1	62,400	62,400.00

รูปที่ 4.16 จำนวนรายได้ต่อปีจำแนกตามกลุ่มอาชีพบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

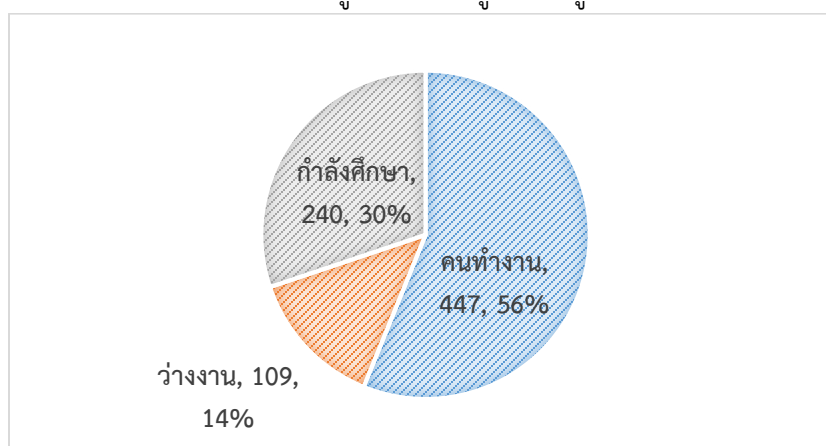
เมื่อนำรายได้เฉลี่ยต่อคนของครัวเรือนต่อปีมาวิเคราะห์จะพบว่ารายได้ของคนในครัวเรือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไปมีจำนวน 5 ครัวเรือน รายได้ 8,001 ถึง 15,000 บาทมีจำนวน 13 ครัวเรือน รายได้ 4,001 ถึง 5,000

บาท พระได้ 5001 ถึง 8,000 มีจำนวน 21 ครั้วเรือน มีจำนวน 24 ครั้วเรือน จากการสำรวจข้อมูลของครั้วเรือน จำนวน 228 ครั้วเรือนพบว่ารายได้เฉลี่ยของคนในครั้วเรือนต่อปีที่ไม่เกิน 2,000 บาทมีจำนวนถึง 70 ครั้วเรือน

ตารางที่ 4.15 ช่วงรายได้เฉลี่ยของคนในครั้วเรือนต่อเดือนของบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

ช่วงรายได้	จำนวนครั้วเรือน
15001ขึ้นไป	3
8001-15000	21
5001-8000	24
4001-5000	29
3001-4000	28
2001-3000	48
1001-2000	24
0-1000	14
ไม่มีข้อมูล	42
รวม	233

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแบ่งจำนวนประชากรเป็นคนที่ทำงาน, คนที่ว่างงานและคนที่กำลังศึกษาจะพบว่าจำนวนกลุ่มประชากรที่ว่างงานคิดเป็นร้อยละ 14 ของประชากรทั้งหมด ส่วนจำนวนประชากรที่ทำงานมีจำนวน 447 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีก 240 คนเป็นประชากรที่กำลังศึกษาอยู่คิดเป็นร้อยละ 30 ทำให้สัดส่วนระหว่างผู้ทำงานและผู้พึ่งพิงอยู่ที่ 1.28 : 1

รูปที่ 4.17 สัดส่วนผู้พึ่งพิงและคนทำงานบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

4.2.4 การทำเกษตรในพื้นที่บ้านบ่อหวี หมู่ 4 ตำบลตะนาวศรี

จากครัวเรือนที่ทำการสำรวจจำนวน 233 ครัวเรือน มีพื้นที่ทำกิน 184.5 ไร่ โดยมี มี 9 ครัวเรือนเลี้ยงแพะรวม 168 ตัว ในครัวเรือนที่ทำการสำรวจมีครัวเรือนที่ทำเกษตรจำนวน 24 ครัวเรือน ได้แก่การทำพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย การทำพืชผักต่างๆส่งตลาดศรีเมือง นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนที่ไม่ได้ทำการสำรวจเนื่องจากอยู่อาศัยไม่ใช่เจ้าของที่แต่เป็นผู้รับจ้างเฝ้าสวนจากกลุ่มนายทุนจะมีพื้นที่ ขนาดใหญ่ (50-200ไร่) ปลูกปาล์ม ยางพารา และสวนผลไม้

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลรายได้ จำนวนสมาชิกและที่ทำกินของครัวเรือนที่ทำเกษตรบ้านบ่อหวี ม.4 ต.ตะนาวศรี

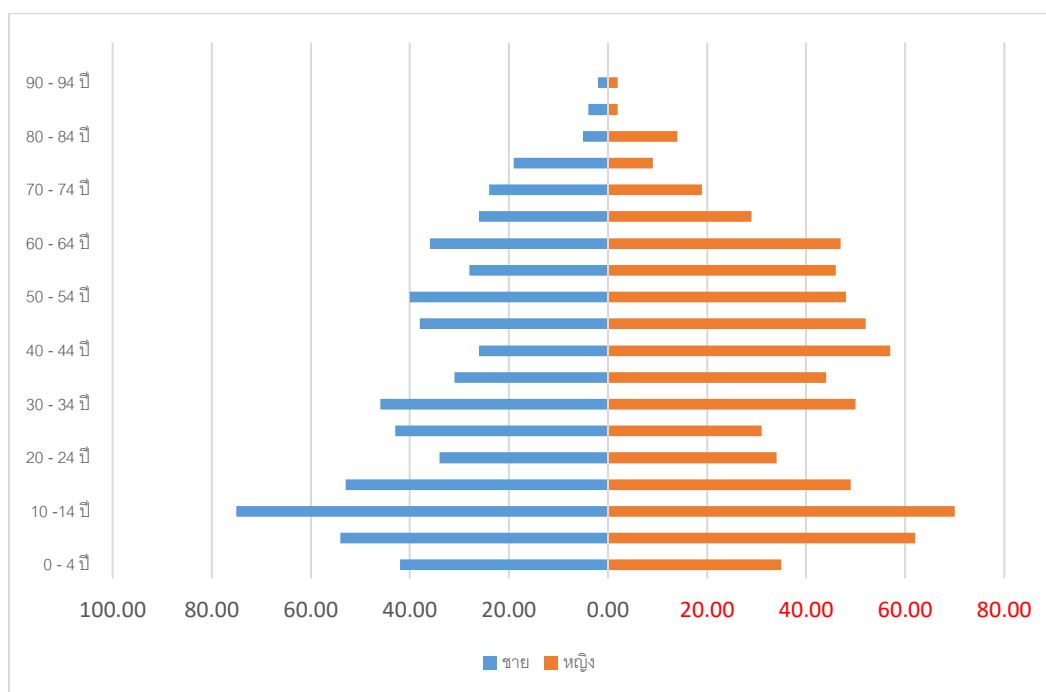
ครัวเรือนที่	รายได้/คน/ครัวเรือน	จำนวนสมาชิก	ที่ทำกิน (ไร่)
1	12,000.00	1	-
2	7,625.00	4	15
3	14,666.67	3	1
4	5,250.00	4	10
5	2,000.00	4	4
6	2,266.67	6	-
7	1,750.00	4	-
8	4,900.00	5	-
9	8,000.00	4	23
10	3,250.00	2	33
11	2,500.00	2	-
12	8,200.00	5	-
13	5,000.00	3	-
14	12,000.00	1	-
15	1,428.57	7	-
16	5,925.00	4	-
17	-	2	3
18	-	3	-
19	2,400.00	5	-
		รวม	89

ข้อมูลของครอบครัวที่ทำเกษตรจำนวน 19 ครัวเรือนจาก 24 ครัวเรือน พบว่ามีที่ทำกินรวมทั้งสิ้น 89 ไร่ และใน 19 ครัวเรือนมีถึง 12 ครัวเรือนที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง แต่ทำเกษตรโดยการเช่าพื้นที่จากเจ้าของที่ดิน

4.3 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านห้วยน้อย, บ้านหุบปุย, วัดช่องลม, บ้านผาปกเก่า, บ้านผาปกใหม่และบ้านห้วยน้ำใส หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

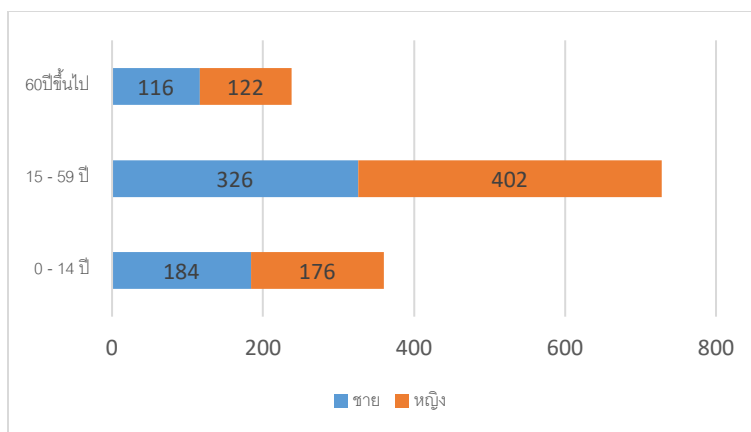
พื้นที่บ้านห้วยน้อย, บ้านหุบปุย, วัดช่องลม, บ้านผาปกเก่า, บ้านผาปกใหม่และบ้านห้วยน้ำใส ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง สภาพภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขาที่มีราบตามไหล่เขา ประชากรดั้งเดิมประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง และเริ่มมีกลุ่มชาติพันธุ์มอญและกลุ่มคนทั่วไปที่เข้ามาทำเหมืองแร่ สถานที่สำคัญได้แก่โรงเรียนสินแร่สยาม สำนักสงฆ์ห้วยน้ำใสเจริญธรรม วัดช่องลม วัดบ้านห้วยคลุม จุดชมวิวกากระโจม

4.3.1 โครงสร้างประชากร

รูปที่ 4.18 โครงสร้างประชากรช่วงอายุ 5 ปี ของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

จากรูปที่ 4.18 จากการสำรวจประชากร 1,329 คน 413 ครัวเรือน กราฟมีลักษณะเป็นพีระมิดแบบเสถียร (stable pyramid) เป็นพีระมิดประชากรที่มีรูปแบบคล้ายกับระฆังคว่ำ หรือมีโครงสร้างประชากรที่คงที่ ซึ่งแสดงถึงรูปแบบของอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรที่ไม่เปลี่ยนแปลง รายละเอียดจำนวนครัวเรือน, ประชากรจำแนกตามเพศและช่วงวัย และจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย ของแต่ละหมู่บ้านดังตารางที่ 4.17, 4.18 และรูปที่ 4.19

รูปที่ 4.19 จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงวัยเด็ก วัยแรงงาน วัยสูงอายุ ม.3 ต.สวนผึ้ง

ตารางที่ 4.17 ช่วงอายุของประชากรที่ว่างงานของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง

ช่วงอายุ	ผापกเก่า	ผापกใหม่	วัดช่องลม	ห้วยน้ำใส	หุบปู	ห้วยน้อย	รวม
60 ปีขึ้นไป	27	31	25	18	5	26	132
26-59	35	25	25	11	4	13	113
15-25	14	4	5	3	0	4	30
1-14 ปี	0	0	0	0	0	1	1
n	0	0	0	0	0	1	1
รวม	76	60	55	32	9	45	277

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

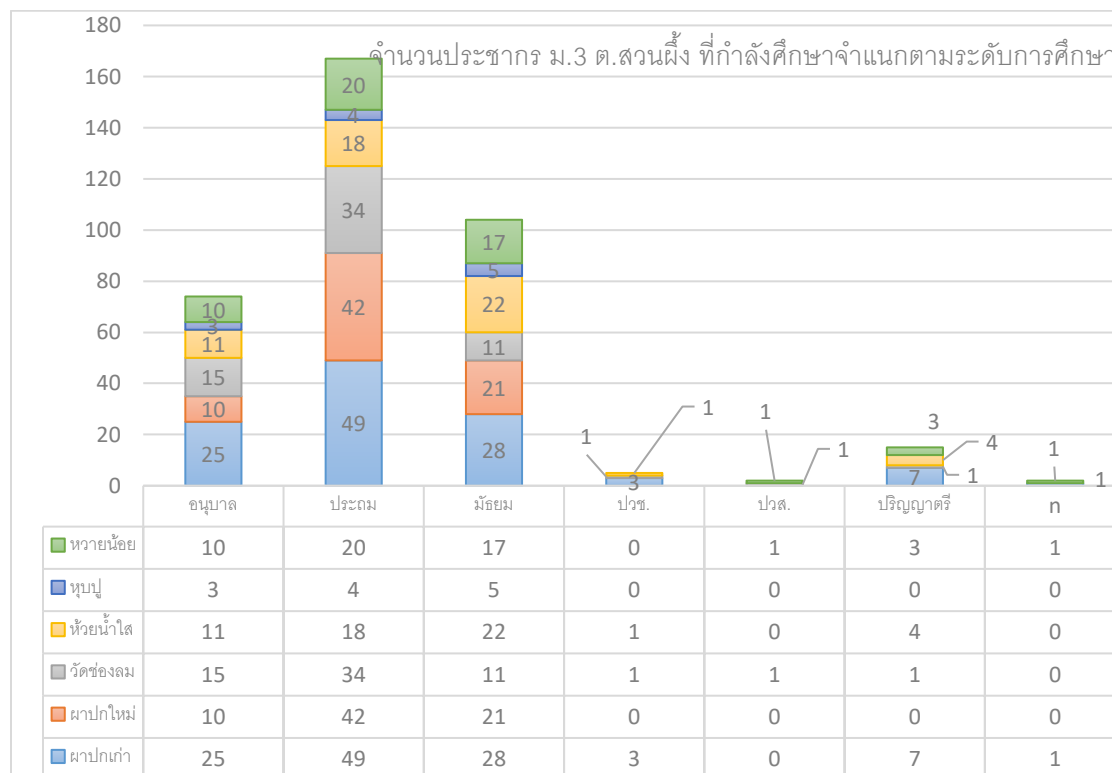
ตารางที่ 4.18 จำนวนหลังคาเรือน, ประชากรจำแนกตามเพศและช่วงวัย และจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ยของหมู่ 3 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

หย่อมบ้าน	จำนวน หลังคา เรือน	จำนวน ประชากร	เพศ		สมาชิก ครัวเรือน เฉลี่ย	0 - 15 ปี		16 - 59 ปี		60 ปี ขึ้นไป		ไม่ทราบอายุ	
			ช	ญ		ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ
			ผापกเก่า	137		425	200	225	3.08	53	52	123	141
ผापกใหม่	95	263	119	144	2.76	40	37	53	81	26	24	0	2
วัดช่องลม	58	211	100	111	3.60	35	29	43	60	22	22	0	0
ห้วยน้ำใส	50	176	81	95	3.30	24	29	39	47	18	19	0	0
หุบปู	18	50	18	32	2.83	5	10	11	16	2	6	0	0
ห้วยน้อย	55	204	109	95	3.82	27	19	57	57	24	19	1	0
รวม	413	1329	627	702	3.22	184	176	326	402	116	122	1	2

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

4.3.2 ข้อมูลด้านการศึกษา

ประชากรที่กำลังศึกษาของหมู่ 3 ต.สวนผึ้งมีจำนวน 369 คน โดยอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 167 คน รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมและอนุบาลจำนวน 104 และ 74 คน ตามลำดับ

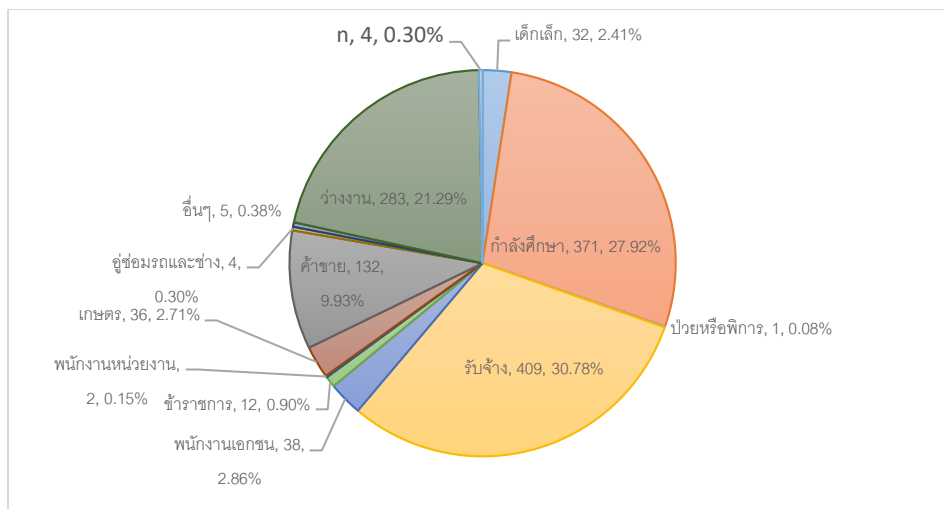
รูปที่ 4.20 จำนวนประชากร ม.3 ต.สวนผึ้ง ที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา

4.3.3 ข้อมูลด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.19 จำนวนประชากรจำแนกกลุ่มอาชีพ ของหมู่บ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง

หมู่บ้าน	เด็ก เล็ก	กำลัง ศึกษา	ป่วย หรือ พักการ	รับจ้าง	พนักงาน เอกชน	ข้าราชการ	พนักงาน หน่วยงาน	เกษตรกร	ค้าขาย	ผู้ซ่อม รถ และ ซ่าง	อื่นๆ	ว่างงาน	n	รวม
ผาปกเก่า	5	113	1	148	19	5	1	7	46	1	0	78	1	425
ผาปกใหม่	9	73	0	90	2	1	0	1	25	2	0	60	0	263
วัดช่องลม	4	63	0	39	7	2	0	8	24	0	4	58	2	211
ห้วยน้ำใส	6	57	0	58	5	0	0	1	14	0	1	33	1	176
หุบปู	5	13	0	16	0	2	0	3	1	1	0	9	0	50
ห้วยน้อย	3	52	0	58	5	2	1	16	22	0	0	45	0	204
รวม	32	371	1	409	38	12	2	36	132	4	5	283	4	1,329

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

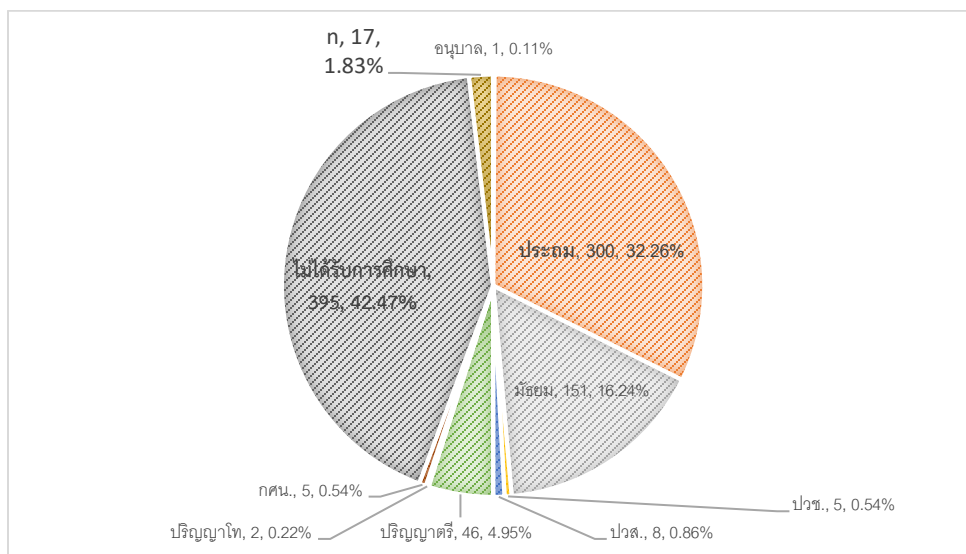

รูปที่ 4.21 สัดส่วนประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพของ ม.3 ต.สวนผึ้ง

จากตารางที่ 4.19 และรูปที่ 4.21 พบว่าประชากรในกลุ่มอาชีพรับจ้างมีมากที่สุด 409 คน คิดเป็นร้อยละ 30.78 รองลงมาคือประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ 371 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.92 ประชากรกลุ่มว่างงาน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 21.29 คู่ชาย 132 คน คิดเป็นร้อยละ 9.93

4.3.4 การศึกษาของแรงงาน

จากรูปที่ 4.22 เป็นการศึกษาของแรงงานประชากร ม.3 ต.ตะนาวศรีทั้ง 6 หย่อมบ้าน โดยจะเห็นได้ว่าการศึกษาของแรงงานส่วนใหญ่คือไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 42.47 รองลงมาคือระดับชั้นประถม 300 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 และมัธยม 151 คน คิดเป็นร้อยละ 16.24 รายละเอียดการศึกษาของแรงงานแต่ละหย่อมบ้านดังตารางที่ 4.20

รูปที่ 4.22 การศึกษาของแรงงานประชากร ม.3 ต.ตะนาวศรี

ตารางที่ 4.20 การศึกษาของแรงงานจำแนกตามระดับการศึกษาของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง

หย่อมบ้าน	อนุบาล	ประถม	มัธยม	ปวช.	ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	กศน.	ไม่ได้รับ การศึกษา	n	รวม
ผาปกเก่า	0	91	53	2	3	16	1	2	135	5	308
ผาปกใหม่	0	53	17	0	1	4	0	0	100	6	181
วัดช่องลม	0	44	15	0	1	5	0	0	74	5	144
ห้วยน้ำใส	1	26	28	0	2	9	0	1	47	1	115
หุบปู	0	14	7	1	0	3	0	0	8	0	33
ห้วยน้อย	0	72	31	2	1	9	1	2	31	0	149
รวม	1	300	151	5	8	46	2	5	395	17	930

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

ตารางที่ 4.21 การศึกษาของคนว่างงานของหย่อมบ้านในพื้นที่ ม.3 ต.สวนผึ้ง

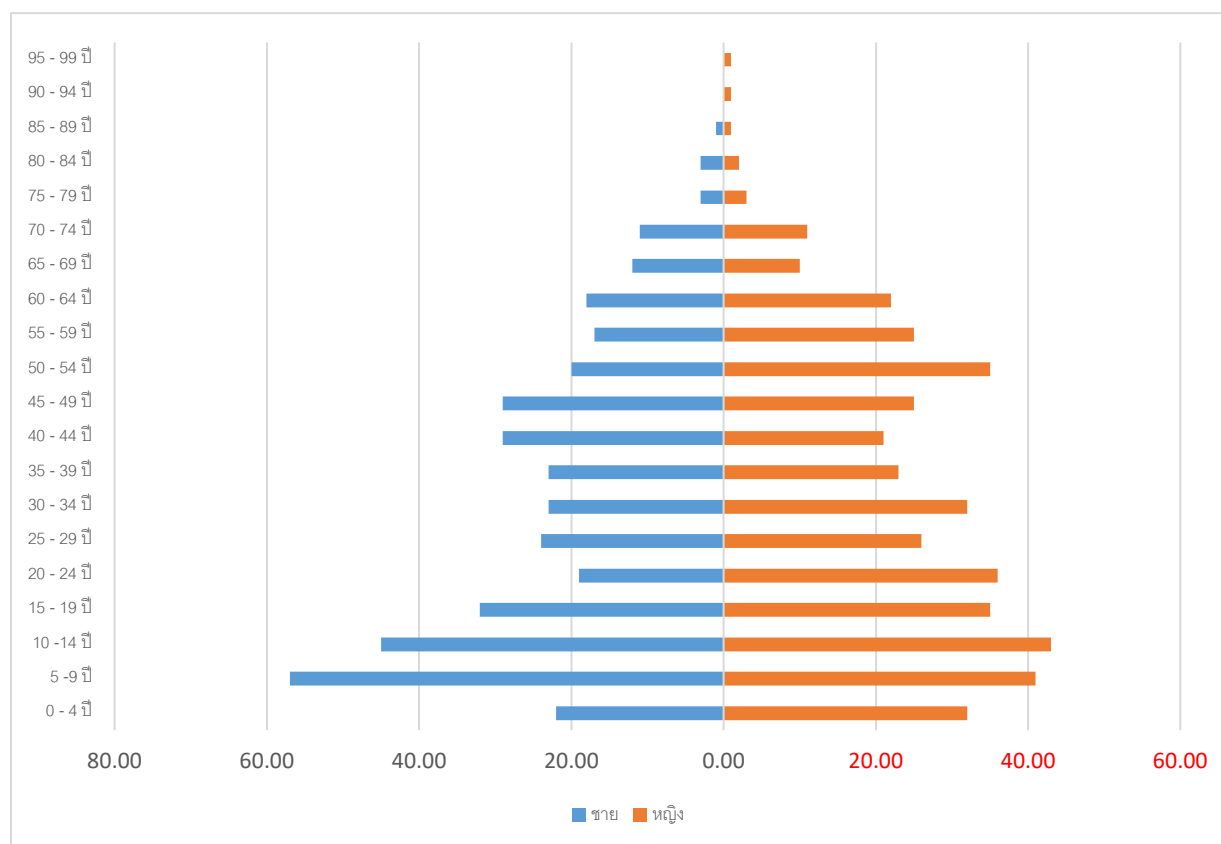
ระดับการศึกษา	ผาปกเก่า	ผาปกใหม่	วัดช่องลม	ห้วยน้ำใส	หุบปู	ห้วยน้อย	รวม
ประถม	18	11	7	6	4	25	71
มัธยม	7	1	4	5	1	7	25
ปวช.	2	0	0	0	0	1	3
ปวส.	0	0	0	1	0	0	1
ปริญญาตรี	1	0	0	2	0	0	3
กศน.	1	0	0	0	0	0	1
ไม่ได้เรียน	47	46	41	18	4	12	168
n	0	2	3	0	0	0	5
รวม	76	60	55	32	9	45	277

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

4.4 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

4.4.1 โครงสร้างประชากรบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้งประชากรรวม 813 คน มี 220 หลังคาเรือน ประชากรชาย 388 คน หญิง 425 คน สมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 3.68 คน/ครัวเรือน

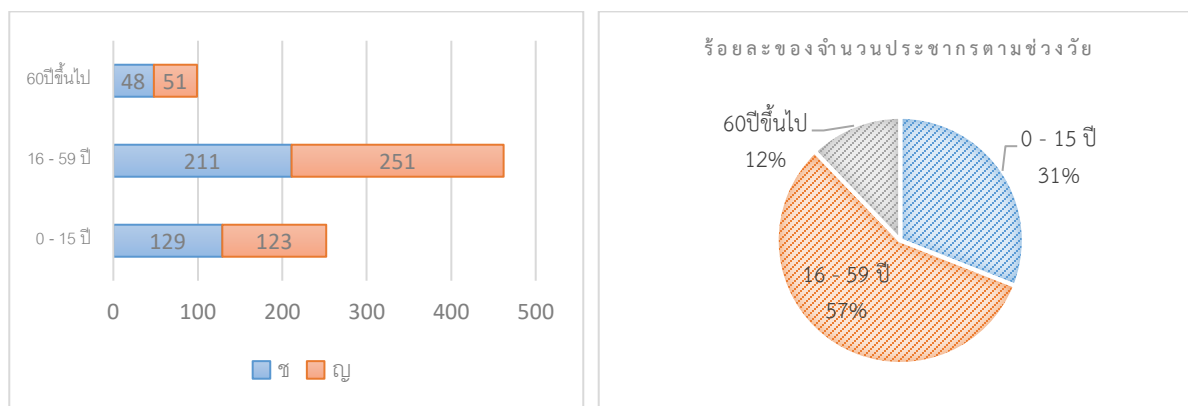

รูปที่ 4.23 ประชากรจำแนกตามช่วงอายุ 5 ปี บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว ม.7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

เมื่อนำข้อมูลช่วงอายุของประชากรที่สำรวจมาทำการวิเคราะห์พบว่าโครงสร้างเป็นรูปพีระมิดดังรูปที่ 4.23 เป็นพีระมิดประชากรที่มีรูปแบบคล้ายกับระฆังคว่ำ หรือมีโครงสร้างประชากรที่คงที่ ซึ่งแสดงถึงรูปแบบของอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรที่ไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อจำแนกจำนวนประชากรตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงานและวัยสูงอายุพบว่าประชากรอยู่ในช่วงวัยแรงงานมากที่สุดร้อยละ 57 รองลงมาเป็นวัยเด็กร้อยละ 31 และวัยสูงอายुर้อยละ 12 ตามลำดับรายละเอียดดังตารางที่ 4.22 และรูปที่ 4.24

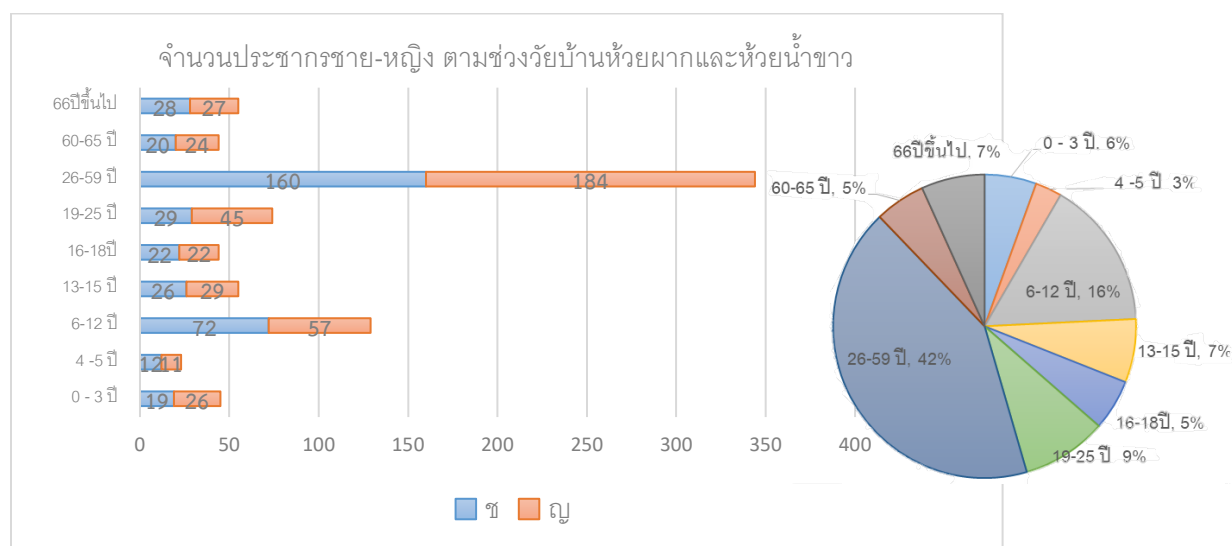
ตารางที่ 4.22 ข้อมูลประชากรบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว หมู่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

หย่อมบ้าน	จำนวน หลังคาเรือน	จำนวน ประชากร	เพศ		สมาชิก ครัวเรือนเฉลี่ย	0 - 15 ปี		16 - 59 ปี		60ปีขึ้นไป	
			ช	ญ		ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ
ห้วยผาก	199	735	349	386	3.64	115	113	196	229	38	44
ห้วยน้ำขาว	21	78	39	39	3.71	14	10	15	22	10	7
รวม	220	813	388	425	3.68	129	123	211	251	48	51

รูปที่ 4.24 จำนวนประชากรจำแนกชายหญิงตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ

เมื่อจำแนกจำนวนประชากรตามช่วงวัยที่ละเอียดขึ้นจะพบว่าช่วงวัยตั้งแต่ 26-59 มีจำนวนประชากรมากที่สุด จำนวน 344 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาเป็นช่วงวัย 6-12 ปี (วัยเรียนประถมศึกษา) จำนวน 129 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16 รายละเอียดดังรูปที่ 4.25

รูปที่ 4.25 จำนวนประชากรชายและหญิงจำแนกตามช่วงวัยบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาว ม.7 ต.สวนผึ้ง

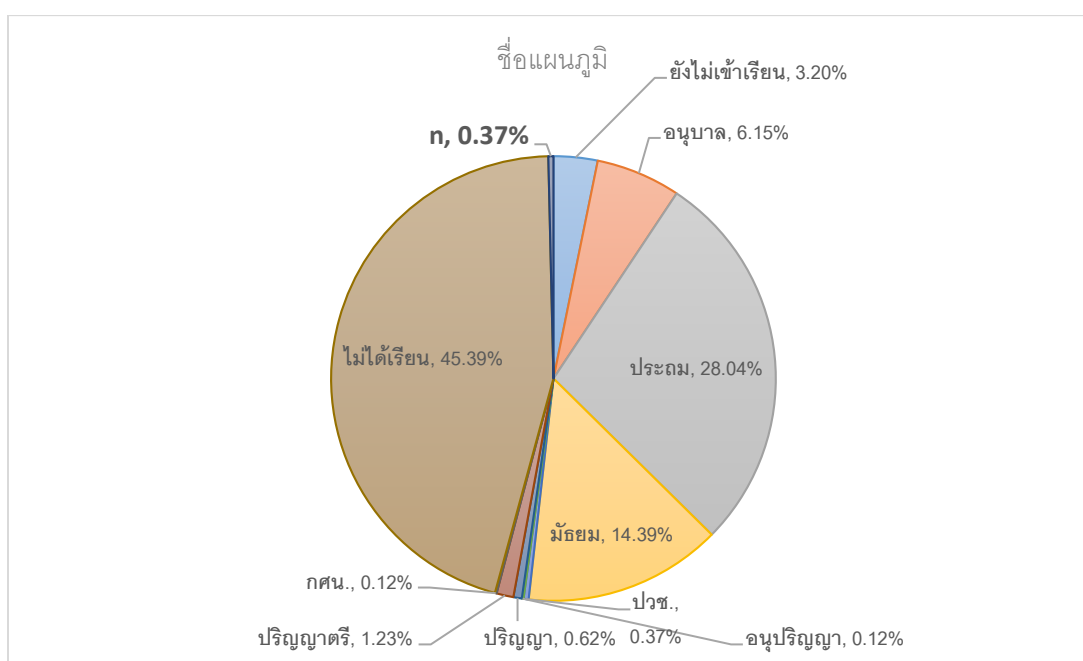
4.4.2 ข้อมูลด้านการศึกษาของประชากรบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

จากการสำรวจพบว่าระดับการศึกษาของประชากร ม. 7 บ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาวคือไม่ได้รับการศึกษามากที่สุดจำนวน 490 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 45.39 รองลงมาได้แก่ประชากรที่ได้รับการศึกษาชั้นประถมจำนวน 175 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 21.53, ระดับชั้นมัธยม 78 คนคิดเป็นร้อยละ 9.59 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.23 และรูปที่ 4.26

ตารางที่ 4.23 จำนวนประชากรหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้งจำแนกตามระดับการศึกษา

หย่อมบ้าน	ระดับการศึกษา										
	ยังไม่เข้าเรียน	อนุบาล	ประถม	มัธยม	ปวช.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	กศน.	ไม่ได้เรียน	n	รวม
ห้วยผาก	22	45	204	109	3	1	15	0	335	1	735
ห้วยน้ำขาว	4	5	24	8	0	0	0	1	34	2	78
รวม	26	50	228	117	3	1	15	1	369	3	813

หมายเหตุ : n คือ ไม่ทราบข้อมูล

รูปที่ 4.26 ระดับการศึกษาของประชากรบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาว

4.4.4 ระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาอยู่บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

จากตารางที่ 2.24 กลุ่มประชากรที่กำลังศึกษาในบ้านห้วยผากมีทั้งหมด 222 คน อยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 104 คน รองลงมาคือระดับมัธยมและอนุบาลจำนวน 67 และ 45 คน ตามลำดับ ส่วนบ้านห้วยน้ำขาวมีจำนวนประชากรที่กำลังศึกษาทั้งหมด 18 คน อยู่ในระดับประถมศึกษา 8 คน และระดับมัธยมและอนุบาลระดับละ 5 คน

ตารางที่ 4.24 ระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาอยู่บ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง

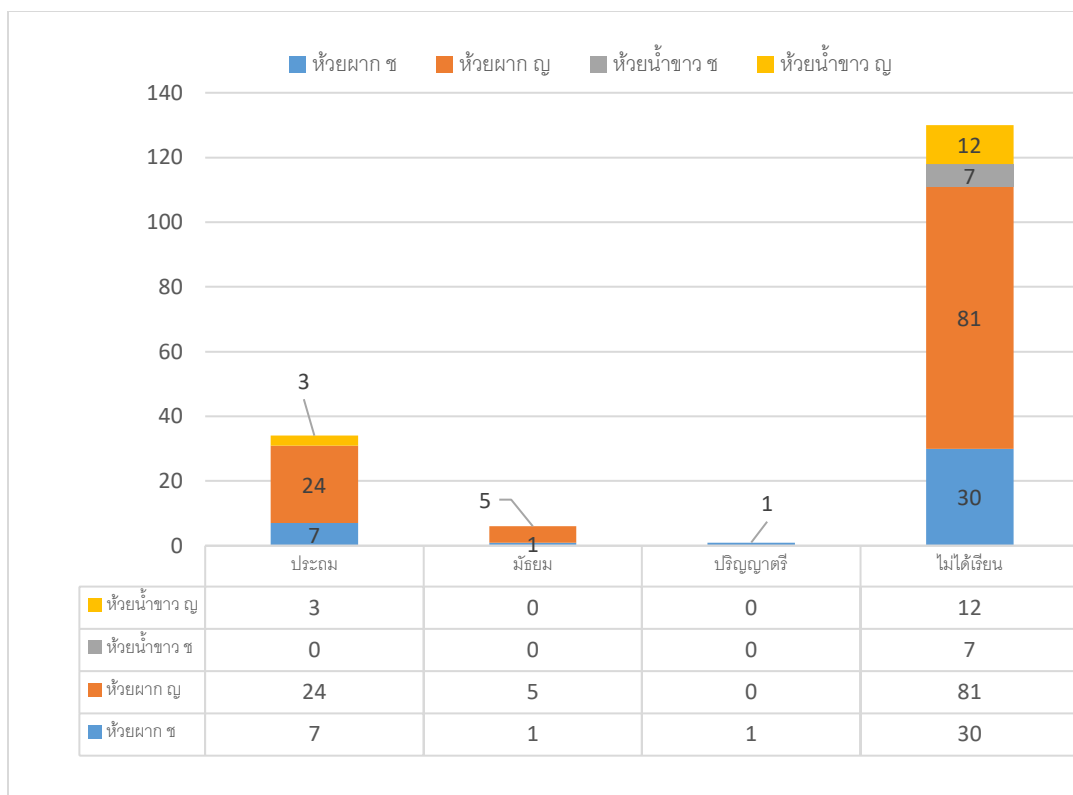
ระดับการศึกษา	หย่อมบ้าน	
	ห้วยผาก	ห้วยน้ำขาว
อนุบาล	45	5
ประถม	104	8
มัธยม	67	5
ปวช.	1	0
ปริญญาตรี	5	0
รวม	222	18

4.4.5 ข้อมูลด้านอาชีพ

จากตารางที่ 4.25 พบว่ากลุ่มประชากรหมู่ 7 ที่กำลังศึกษาอยู่มากที่สุด 240 คน คิดเป็นร้อยละ 29.52 รองลงมาได้แก่ประชากรกลุ่มอาชีพรับจ้าง 206 คนคิดเป็นร้อยละ 25.34 และมีประชากรกลุ่มอาชีพค้าขายถึง 94 คนคิดเป็นร้อยละ 11.56 และเมื่อนำประชากรในกลุ่มที่มีงานทำ (368 คน) มาเปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มพึ่งพิงได้แก่ เด็กเล็ก ประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ คนป่วยหรือพิการและคนว่างงาน(441) พบว่าอัตราส่วนระหว่างคนทำงานกับผู้พึ่งพิงเท่ากับ 1:1.2

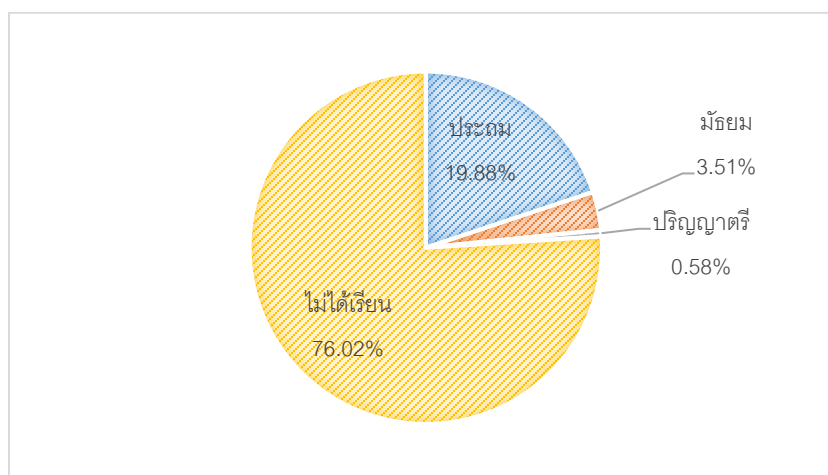
ตารางที่ 4.25 จำนวนประชากรบ้านห้วยผากและห้วยน้ำขาวหมู่ที่ 7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จำแนกตามอาชีพ

หย่อมบ้าน	เด็กเล็ก	กำลังศึกษา	ป่วยหรือพิการ	รับจ้าง	พนักงานเอกชน	รับราชการ	พนักงานหน่วยงาน	เกษตรกร	ค้าขาย	อู่ซ่อมรถและช่าง	อื่นๆ	ว่างงาน	n	รวม
ห้วยผาก	32	222	1	186	37	2	3	16	89	1	1	141	4	735
ห้วยน้ำขาว	5	18	0	20	5	0	0	1	5	0	2	22	0	78
รวม	37	240	1	206	42	2	3	17	94	1	3	163	4	813
ร้อยละ	4.55	29.52	0.12	25.34	5.17	0.25	0.37	2.09	11.56	0.12	0.37	20.05	0.49	100

รูปที่ 4.27 จำนวนประชากรที่ว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา

จากรูปที่ 4.27 และ 4.28 แสดงให้เห็นว่าการศึกษาของผู้ที่ว่างงานของบ้านห้วยผากและบ้านห้วยน้ำขาว ส่วนใหญ่คือไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 76.02 และส่วนมากเป็นเพศหญิง รองลงมาคือระดับชั้นประถม, มัธยมและปริญญาตรี ร้อยละ 19.88, 3.51 และ 0.58 ตามลำดับ

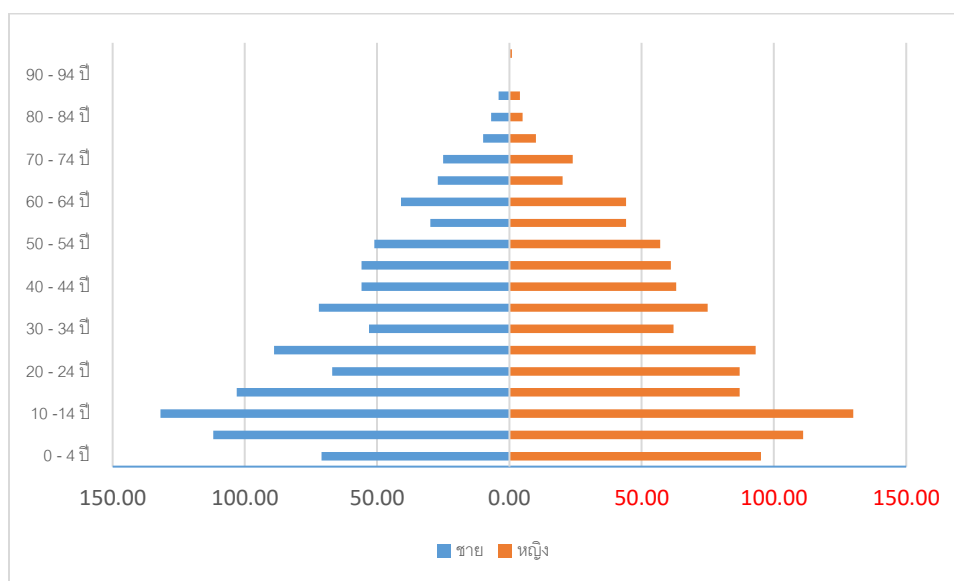

รูปที่ 4.28 ระดับการศึกษาของประชากรที่ว่างงาน

4.5 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลาง ตะโกปิดทอง และบ้านห้วยสุด

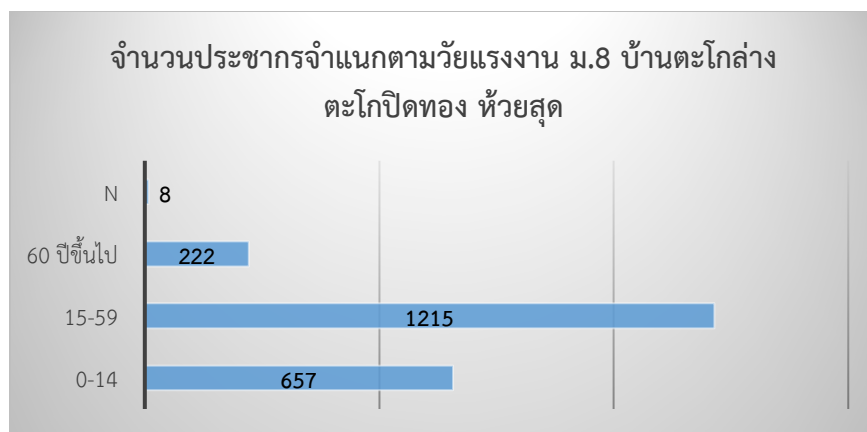
พื้นที่หมู่ 8 เดิมมีหย่อมบ้านจำนวน 4 หย่อมบ้านได้แก่ บ้านตะโกกลาง บ้านตะโกบน บ้านห้วยสุดและบ้านตะโกปิดทอง ปัจจุบันด้วยการขยายตัวของหมู่บ้านทำให้ขอบเขตบ้านห้วยสุดและบ้านตะโกกลางเชื่อมเข้าด้วยกัน ส่วนบ้านตะโกบนกระจายตัวอยู่ทางทิศเหนือและมีจำนวนหลังคาเรือนไม่มากดังนั้นในการสำรวจและวิเคราะห์จึงแบ่งพื้นที่การสำรวจออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ส่วนที่ 1 บ้านตะโกกลาง บ้านห้วยสุด บ้านตะโกบนรวมเป็นส่วนบ้านตะโกกลาง และส่วนที่ 2 บ้านตะโกปิดทอง โดยช่วงเวลาในการสำรวจได้แก่ มกราคม 2563 – มิถุนายน 2564

4.5.1 ข้อมูลด้านโครงสร้างประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลาง ตะโกปิดทอง และบ้านห้วยสุด

รูปที่ 4.29 โครงสร้างประชากรช่วงอายุ 5 ปี ของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

เมื่อนำข้อมูลช่วงอายุของประชากรที่สำรวจมาทำการวิเคราะห์พบว่าโครงสร้างเป็นรูปพีระมิดดังรูปที่ 4.29 เป็นพีระมิดแบบขยายตัว (expansive pyramid) เป็นพีระมิดประชากรที่มีรูปแบบ ของฐานพีระมิดกว้างและยอดแหลม ซึ่งแสดงถึงรูปแบบของอัตราการเกิดและอัตราการตาย ของประชากรที่สูง มีอัตราการเติบโตของประชากรอย่างรวดเร็ว เมื่อนำโครงสร้างช่วงอายุตามวัยเด็ก วัยแรงงาน และวัยสูงอายุแสดงดังรูปที่ 4.30

รูปที่ 4.30 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามวัยเด็ก วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ ของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

จากรูปที่ 4.30 จะพบว่าจำนวนประชากรช่วงวัยแรงงานมีจำนวนมากที่สุด 1,215 คน รองลงมาเป็นประชากรช่วงวัยเด็กและวัยสูงอายุ 657คนและ 222 คน ตามลำดับ เมื่อจำแนกเพศชาย-หญิงของจำนวนประชากรที่ทำกรสำรวจจะพบว่าจำนวนประชากรเพศหญิงมีมากกว่าจำนวนประชากรเพศชายรายละเอียดดังตารางที่ 4.26

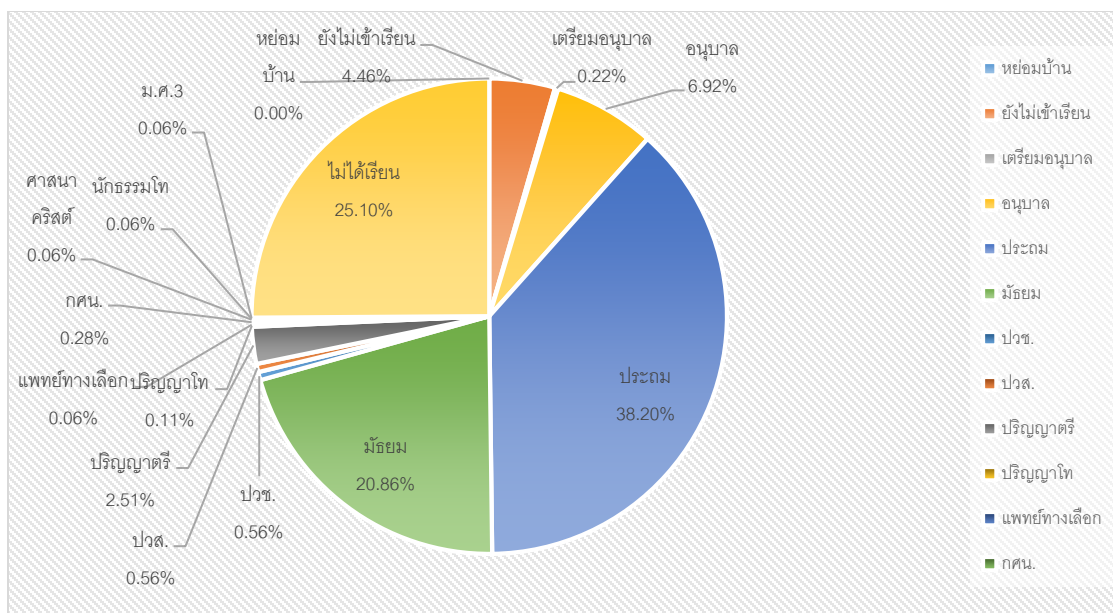
ตารางที่ 4.26 จำนวนประชากรจำแนกเพศชาย-หญิงในช่วงวัยต่างๆหมู่ 8 ตำบลสวนผึ้ง

หย่อมบ้าน	0 - 15 ปี		16 - 59 ปี		60ปีขึ้นไป		n	รวม			ไม่ทราบเพศ
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ		ช	ญ	ช+ญ	
ตะโกกลาง	313	343	518	559	109	107	6	940	1,009	1,955	
ตะโกปิดทอง	25	28	35	34	5	1	1	65	63	129	2
รวม	338	371	553	593	114	108	7	1,005	1,072	2,084	

4.5.2 ข้อมูลด้านการศึกษาหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง บ้านตะโกกลาง ตะโกปิดทอง และบ้านห้วยสุต

ตารางที่ 4.27 จำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง

หย่อมบ้าน	ยังไม่เข้าเรียน	เตรียมอนุบาล	อนุบาล	ประถม	มัธยม	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี	ป.โท	แพทย์ทางเลือก	กศน.	ศาสนาคริสต์	นักรรรมโท	ม.ศ. 3	ไม่ได้เรียน	n
ตะโกกลาง	77	4	116	637	344	10	10	43	2	1	5	0	1	1	430	274
ตะโกปิดทอง	3	0	8	48	30	0	0	2	0	0	0	1	0	0	20	19
รวม	80	4	124	685	374	10	10	45	2	1	5	1	1	1	450	293

รูปที่ 4.31 สัดส่วนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

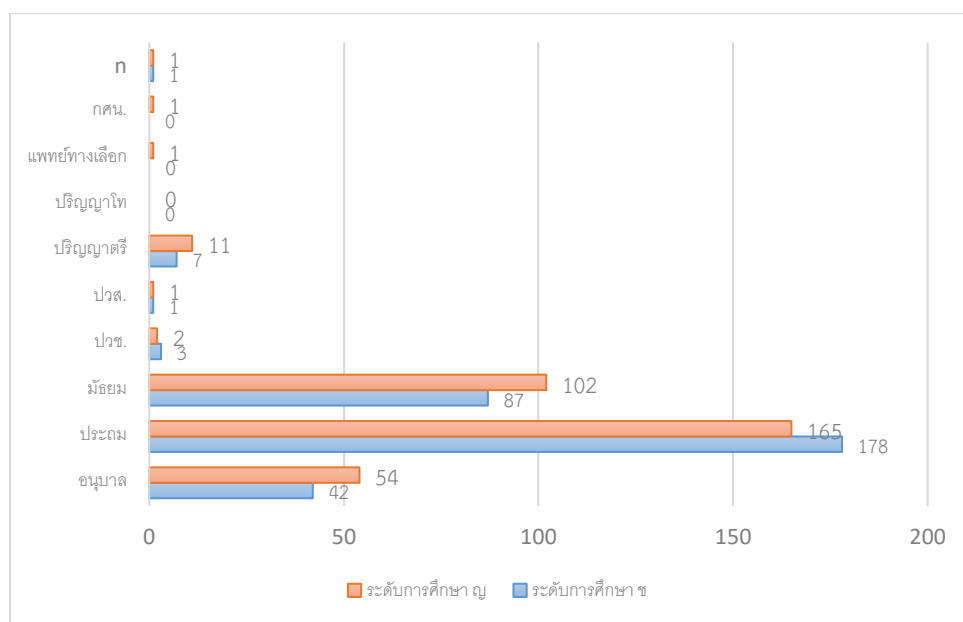
จากข้อมูลตามรูปที่ 4.31 พบว่าประชากรสวนใหญ่มีระดับการศึกษาในชั้นประถมศึกษาร้อยละ 38.20 อันดับสองคือกลุ่มประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 25.10 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 20.86 ระดับการศึกษาของประชากรที่สำรวจสูงที่สุดคือระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.28 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง

ระดับการศึกษา	ตะโกล่าง		ตะโกปิตทอง		รวม		รวมทั้งหมด
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	
อนุบาล	41	49	1	5	42	54	96
ประถม	162	153	16	12	178	165	343
มัธยม	79	97	8	5	87	102	189
ปวช.	3	2	0	0	3	2	5
ปวส.	1	1	0	0	1	1	2
ปริญญาตรี	6	10	1	1	7	11	18
ปริญญาโท	0	0	0	0	0	0	0
แพทย์ทางเลือก	0	1	0	0	0	1	1
กศน.	0	1	0	0	0	1	1
n	1	1	0	0	1	1	2
รวม	293	315	26	23	319	338	657

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนประชากรที่กำลังศึกษาอยู่จำแนกชายหญิงของประชากรหมู่ที่ 8 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

ระดับการศึกษา	ช	ญ	รวม
อนุบาล	42	54	96
ประถม	178	165	343
มัธยม	87	102	189
ปวช.	3	2	5
ปวส.	1	1	2
ปริญญาตรี	7	11	18
ปริญญาโท	0	0	0
แพทย์ทางเลือก	0	1	1
กศน.	0	1	1
n	1	1	2
รวม	319	338	657

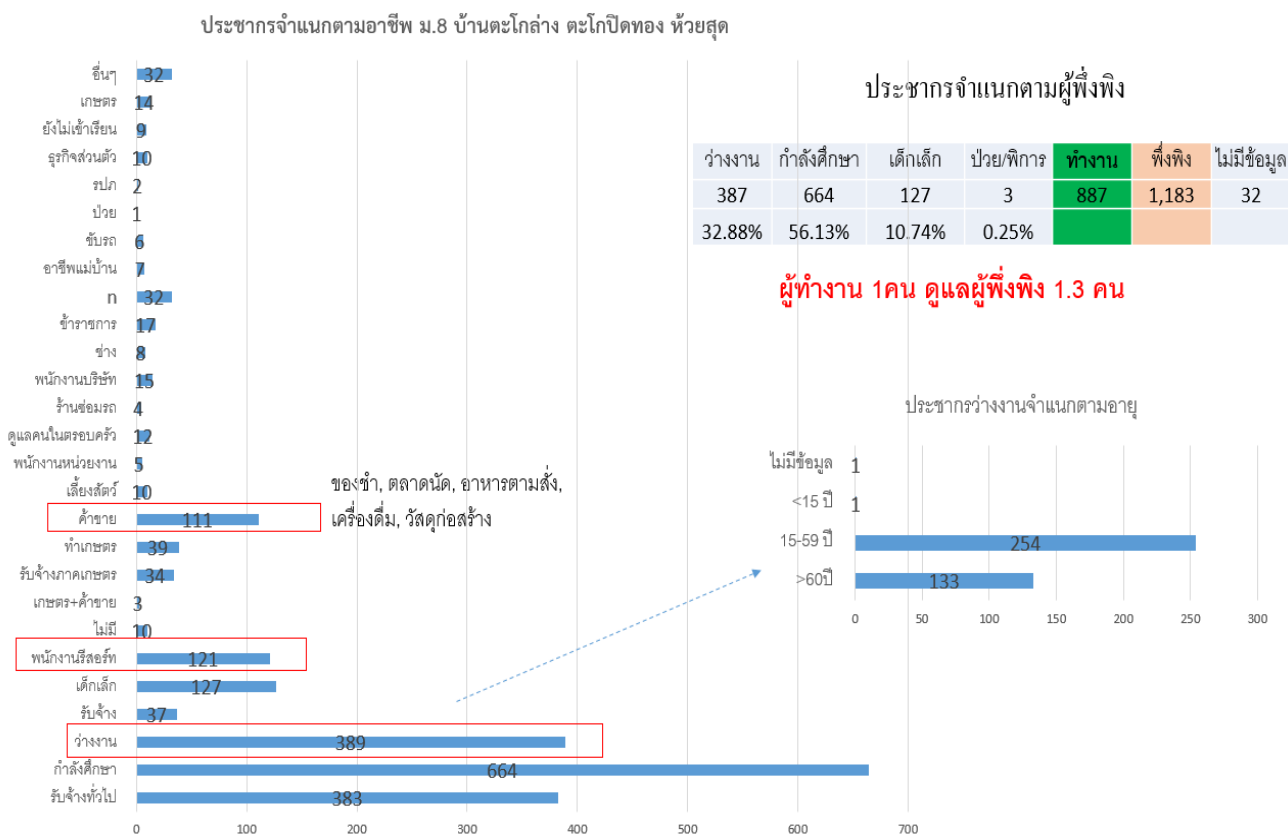
รูปที่ 4.32 จำนวนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

เมื่อจำแนกระดับการศึกษาของประชากรที่กำลังศึกษาอยู่จะพบว่าประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุดรองลงมาได้แก่ระดับ มัธยม อนุบาล ปริญญาตรี ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.29 และรูปที่ 4.32

4.5.3 ข้อมูลด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.30 จำนวนประชากรจำแนกตามอาชีพและเพศหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้ง

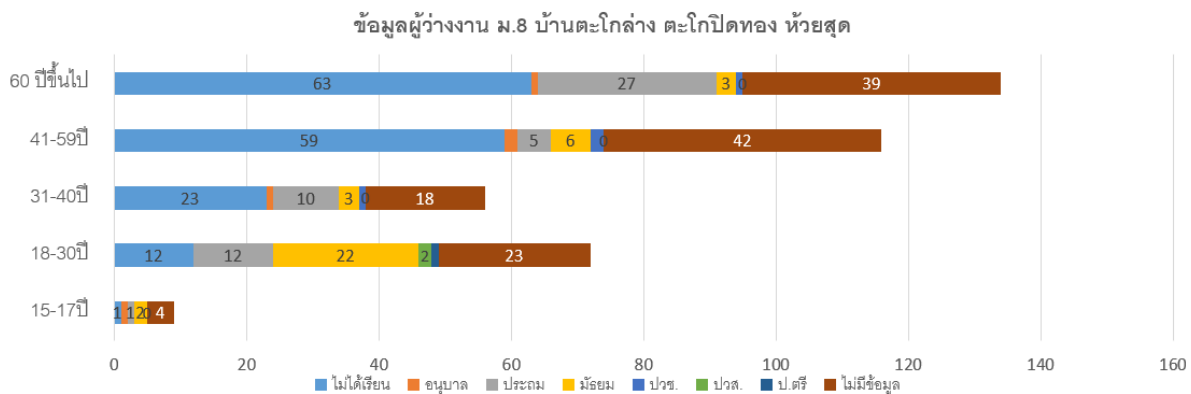
ลำดับที่	อาชีพ	ตะโกกลาง		ตะโกปิด		ลำดับที่	อาชีพ	ตะโกกลาง		ตะโกปิดทอง	
		ช	ญ	ช	ญ			ช	ญ	ช	ญ
1	ก่อนวัยเรียน	52	65	3	6	21	ข้าราชการชั่วคราว	-	-	-	1
2	ยังไม่เข้าเรียน	4	3	-	-	22	ครูสอนศาสนาคริสต์	3	-	1	-
3	กำลังศึกษา	293	315	26	23	23	ผู้ช่วยพยาบาล	-	1	-	-
4	พิการ	1	1	-	-	24	เกษตร+ค้าขาย	1	1	-	-
5	ป่วย	-	1	-	-	25	ทำเกษตร	25	19	6	2
6	รับจ้าง	23	9	3	-	26	เลี้ยงสัตว์	7	3	-	-
7	รับจ้างทั่วไป	239	124	13	5	27	ประมง	3	-	-	-
8	รับจ้างภาคเกษตร	22	8	3	1	28	ค้าขาย	33	76	-	2
9	แม่บ้าน	-	13	-	1	29	ธุรกิจ	8	3	-	-
10	รับจ้างตัดผม	1	-	-	-	30	ค้าขาย+เกษตร	-	1	-	-
11	อาชีพแม่บ้าน	-	7	-	-	31	ผู้ซ่อมรถ	4	-	-	-
12	แม่ครัว	-	1	-	-	32	ช่าง	8	-	1	-
13	พนักงานหน่วยงาน	3	2	-	-	33	ขับรถ	5	1	-	-
14	พนักงานบริษัท	6	9	-	-	34	จักสาน	2	1	-	-
15	พนักงานโรงงาน	-	1	-	-	35	หมอนวด	1	-	-	-
16	พนักงานรีสอร์ท	47	63	4	7	36	อ.ส.ม.	-	3	-	-
17	รปภ	2	-	-	-	37	นักบวช	3	-	-	-
18	ข้าราชการ	10	3	2	1	38	n	13	20	1	-
19	ครูอัตราจ้าง	1	-	-	-	39	ว่างงาน	120	260	3	14
20	ทหาร	1	-	-	-		รวม	941	1,014	66	63

รูปที่ 4.33 ประชากรจำแนกตามอาชีพ กลุ่มประชากรว่างงาน จำนวนผู้พึ่งพิงและผู้ทำงานของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

ตารางที่ 4.31 จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ

ระดับการศึกษา	ตะโกกลาง		ตะโกปิดทอง	
	ช	ญ	ช	ญ
ประถม	21	43	1	2
มัธยม	7	23	1	2
ปวช.	1	0	0	0
ปวส.	0	2	0	0
ปริญญาตรี	0	1	0	0
ไม่ได้เรียน	57	115	0	6
n	34	76	1	4
รวม	120	260	3	14

เป็นผู้มีหรือได้รับสัญชาติไทย 53 คน

มัธยม 8 คน

ปวช. 1 คน

ประถม 22 คน

ไม่ได้เรียน 14 คน

ไม่มีข้อมูล 8 คน

เป็นผู้ไร้สัญชาติ 35 คน

ประถม 1 คน

มัธยม 2 คน

ไม่ได้เรียน 19 คน

ไม่มีข้อมูล 13 คน

ข้อมูลผิดพลาด 146 คน

ไม่มีข้อมูล 155 คน

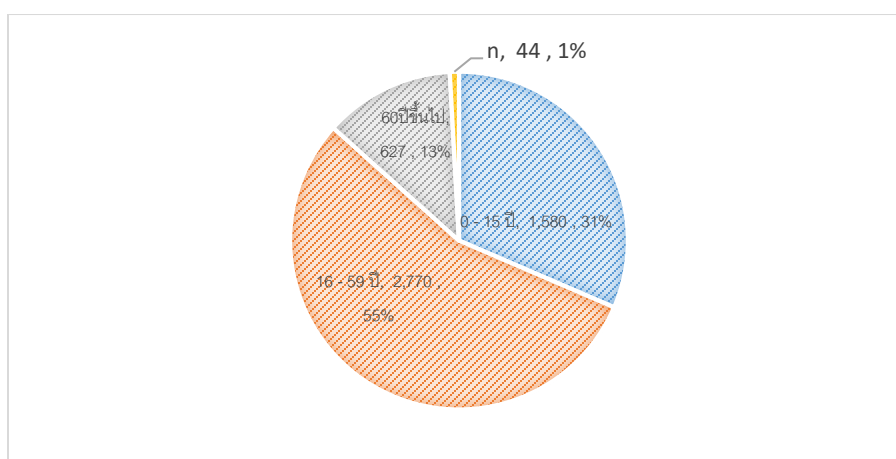
รูปที่ 4.34 แสดงข้อมูลจำนวน, ช่วงอายุและระดับการศึกษาของประชากรว่างงานของประชากรหมู่ 8 ต.สวนผึ้ง

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

5.1 การศึกษาโครงสร้างประชากร

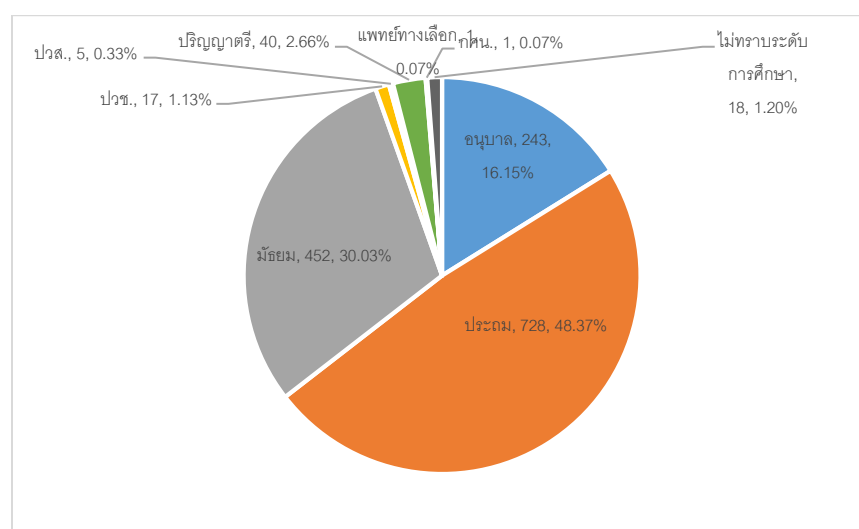
การสำรวจในครั้งนี้มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน/ชุมชน 1,355 ครัวเรือน จำนวนประชากร 5,021 คนโดยหมู่ที่ 8 ตำบลสวนผึ้งมีประชากรมากที่สุด 2,086 คน 489 ครัวเรือน และพบว่าประชากรที่มีช่วงอายุในวัยทำงานมีมากที่สุดคือร้อยละ 55.17 รองลงมาเป็นประชากรที่มีช่วงอายุในวัยเด็กและวัยสูงอายุได้แก่ ร้อยละ 31.47 และ 12.49 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามรูปที่ 5.1 จะพบว่าประชากรช่วงวัยทำงานมีมากที่สุด 2,770 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือประชากรช่วงวัยเด็ก 1,580 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และวัยสูงอายุ 627 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และจากรูปที่ 4.1 ฐานของกราฟพีรามิดเริ่มแคบลงที่ประชากรช่วงอายุ 5-8 ปี ซึ่งให้เห็นแนวโน้มของการเกิดประชากรที่ลดลง อย่างไรก็ตามในพื้นที่ศึกษามีการอพยพประชากรไปมาระหว่างชายแดนจึงอาจทำให้แนวโน้มการเกิดการตายของประชากรมีการคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง

รูปที่ 5.1 จำนวนและสัดส่วนประชากรจำแนกตามช่วงวัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ

5.2 การศึกษาของประชากร

การศึกษาของประชากรในวัยศึกษาพบว่า มีประชากรในช่วงอายุวัยดังกล่าว (4-22 ปี) จำนวน 1,828 คน แต่มีจำนวนประชากรที่กำลังศึกษา 1,505 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 82.33 ของประชากรในช่วงวัยศึกษา เมื่อพิจารณาจากที่ 5.2 จะพบว่าประชากรในระดับชั้นประถมศึกษาสูงสุดจำนวน 726 คนหรือร้อยละ 48.37 ของประชากรที่กำลังศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมและอนุบาลจำนวน 452 คน หรือร้อยละ 30.03 และ 243 คน หรือร้อยละ 16.15 ตามลำดับ

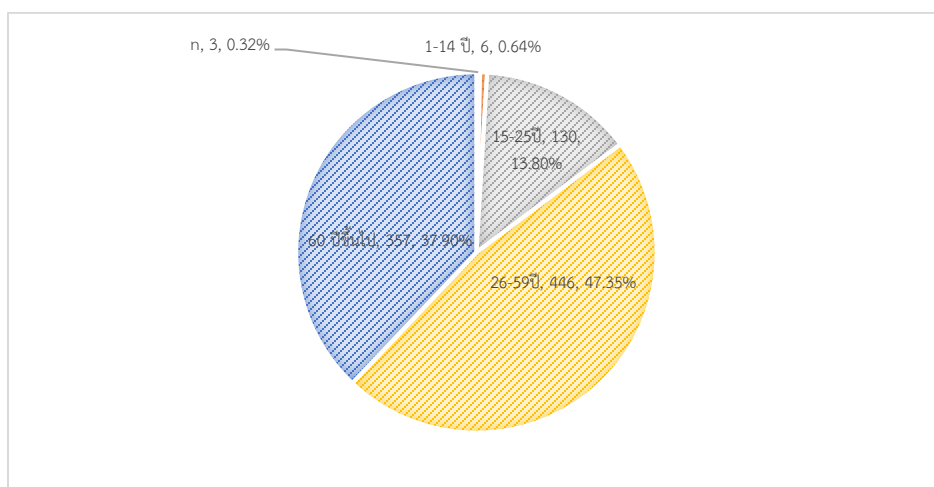
รูปที่ 5.2 จำนวนและสัดส่วนประชากรที่กำลังศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา

เมื่อนำจำนวนของผู้ที่ศึกษาในแต่ละช่วงระดับมาเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในช่วงวัยของระดับชั้นเรียนนั้นจะพบว่าประชากรเริ่มออกนอกระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาและ ปวช. โดยมีจำนวนประชากรในช่วงวัย 13- 18 ปีทั้งหมด 618 คน แต่มีประชากรที่อยู่ในระบบการศึกษาเพียง 469 คน คิดเป็นร้อยละ 75.89 ของประชากรในช่วงวัยดังกล่าว ดังนั้นการพัฒนาชุมชนต้องลดประชากรที่ออกนอกระบบการศึกษาซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลและส่งผลโดยตรงกับการพัฒนาพื้นที่ หรือมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่เหมาะสม

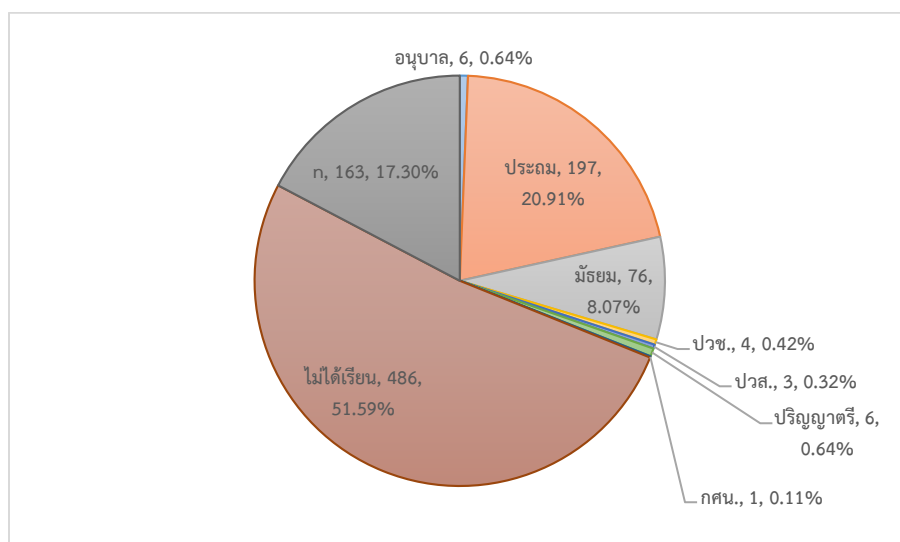
5.3 การศึกษาการทำอาชีพของประชากร

จากการสำรวจข้อมูลทางด้านอาชีพจะพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.49 (1,565 คน) ของประชากรทั้งหมด โดยมีทั้งรับจ้างทั่วไป รับจ้างภาคเกษตร รับจ้างในภาคบริการโดยมีประชากรที่เป็นลูกจ้างในสถานที่บริการ เช่น รีสอร์ทถึงร้อยละ 12.78 อาชีพที่มีประชากรจำนวนมากรองลงมาจาก

รับจ้างได้แก่ อาชีพค้าขาย และลูกจ้างของเอกชน อย่างไรก็ตามจากการสำรวจพบกลุ่มประชากรที่ว่างงานถึงร้อยละ 18.76 หรือจำนวน 942 คน จากประชากรที่ทำการสำรวจทั้งหมด ซึ่งเป็นอันดับ 3 รองลงมาจากประชากรที่กำลังศึกษาและประชากรกลุ่มอาชีพรับจ้าง จึงได้นำข้อมูลของผู้ที่ว่างงานมาพิจารณาพบว่าประชากรที่ว่างงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 47.35 ของกลุ่มประชากรที่ว่างงาน รองลงมาเป็นประชากรกลุ่มสูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และอีกร้อยละ 13.8 เป็นประชากรในช่วงอายุ 15-25 ปี 130 คน รายละเอียดดังรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.3 จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามอายุ

รูปที่ 5.4 จำนวนประชากรกลุ่มว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา

และเมื่อนำข้อมูลด้านการศึกษาของประชากรกลุ่มว่างงานมาพิจารณาพบว่าระดับการศึกษาส่วนใหญ่ของผู้ว่างงานคือไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 486 คน รองลงมาคือชั้นประถมศึกษา 197 คน และมีมัธยมศึกษาจำนวน 76 คน รายละเอียดดังรูปที่ 5.4 ดังนั้นในการพัฒนาอาชีพให้กับคนว่างงานอาจนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและวิเคราะห์มาพิจารณาประกอบการสนับสนุนหรือพัฒนาอาชีพ เช่น เลือกกลุ่มคนที่มีอายุในช่วงวัยแรงงานและระดับการศึกษาที่เหมาะสม

5.4 สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้เห็นถึงภาพบริบทชุมชนได้แก่โครงสร้างประชากรที่มีประชากรในช่วงวัยแรงงานมากที่สุด เห็นถึงการทำอาชีพของประชากรที่มีอาชีพรับจ้างเป็นหลัก โดยแหล่งจ้างงานได้แก่สถานบริการที่พัก รีสอร์ท ร้านอาหาร ต่างๆ ในพื้นที่ ทางด้านการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่ทำกิน เนื่องจากที่ทำกินเปลี่ยนมือไปเป็นของนายทุนที่เข้ามาทำธุรกิจด้านบริการและการท่องเที่ยว หรือกลุ่มนายทุนที่เข้ามาทำเกษตรแปลงใหญ่ เช่น สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทำให้มีประชากรที่ทำงานรับจ้างภาคเกษตรบ้างแต่มีจำนวนไม่มาก และด้วยประชากรส่วนหนึ่งเป็นบุคคลไร้สัญชาติทำให้มีเงื่อนไขในการประกอบอาชีพ เช่น การใช้ภาษา ขอบเขตพื้นที่เดินทางจำกัด และประชากรกลุ่มนี้มีอัตราการเกิดสูงทำให้เกิดภาวะในการดูแลบุตรหลาน ซึ่งในพื้นที่มีโรงเรียนช่วยบรรเทาการดูแลเด็กและเยาวชนเหล่านี้โดยการเลี้ยงอาหารกลางวันหรือบางโรงเรียนเลี้ยงอาหารเช้าด้วย และบางโรงเรียนเป็นโรงเรียนกึ่งนอนเลี้ยงอาหารครบ 3 มื้อ ข้อมูลจากการวิเคราะห์จะพบว่าเด็กและเยาวชนเริ่มหลุดจากระบบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมด้วยเหตุต่างๆกันไป เช่น ฐานะยากจน เรียนไม่ไหว หรือมีปัญหาส่วนตัว ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนจึงเป็นประเด็นที่ควรพิจารณา เนื่องจากคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ หากปล่อยให้เด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาโดยไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงชีพจะทำให้คุณภาพของคนในพื้นที่ลดลงและสร้างปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชน ส่งผลโดยตรงกับการพัฒนาพื้นที่ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กและเยาวชนอาจแตกต่างกันไปแล้วแต่สาเหตุ เช่น การส่งต่อเด็กฐานะยากจนให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยการฝึกทักษะทางด้านอาชีพในโรงเรียน หรือการสนับสนุนให้เรียนในสายอาชีพ

และด้วยพื้นที่ศึกษาเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีความสำคัญในการหล่อเลี้ยงชุมชน โดยมีทรัพยากรและวัฒนธรรมที่สามารถนำมาต่อยอดเพื่อพัฒนาสร้างรายได้และอาชีพได้ เช่น ลายผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง การใช้ประโยชน์จากไม้ โดยปัจจุบันชุมชนใช้ประโยชน์ทางด้านอาหารและวัตถุดิบในการจักสานซึ่งมีมูลค่าไม่สูง หากนำอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมทางด้านการตลาด โดยการออกแบบและพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าทอ งานหัตถกรรมและเฟอร์นิเจอร์ไม้ ไม้ การประยุกต์เมนูอาหารท้องถิ่น เช่น พริกกะเหรี่ยง วุ้นไม้ ข้าวห่อ จะทำให้เกิดการสร้างอาชีพหรือรายได้ให้กับชุมชนได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนว่างงานและวัยสูงอายุ ทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ

เอกสารอ้างอิง

ดร.ลัดดา วัฒนชะชีวะกุล, การวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากร, พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2554, สันติภาพแพ็คพริ้นท์, 2554.

biology, โครงสร้างประชากรไทยกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต, July 29, 2014,
<http://biology.ipst.ac.th/?p=913>

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถิติ, สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ม.ค. 2565,
[HTTPS://PLANNING.ANAMAI.MOPH.GO.TH/TH/KM05/DOWNLOAD?ID=39014&MID=31845&MKEY=M_DOCUMENT&LANG=TH&DID=13529](https://planning.anamai.moph.go.th/th/km05/download?id=39014&mid=31845&mkey=m_document&lang=th&did=13529)